(118 3) GRATIS GRATIS 2-CL
THE LIBRARY OF CONGRESS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20025

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL

THE LITHUANIAN WORLD – WIDE DAILY

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXIII Kaina 35 c. PENKTADIENIS – FRIDAY, SPALIS – OCTOBER 9, 1992 Nr. 198

Rusų kariuomenės išvedimas prasidėjo

Ketvirtadienio žinios iš Lietuvos

Vilnius, spalio 8 d. (Elta) – „Rusijos kariuomenės išvedimas iš Lietuvos per pastaràjį mėnesį vyko gana tvarkingai, ir ypač pažymėtina, kad jau prasidėjo Vilniuje buvusios 107 divizijos išvedimas, dėl kurio buvo susitarta, jog jis laikomas oficialia išvedimo pradžia", pasakė Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis. „Tam didžiausios reikšmės turėjo abiejų valstybių gera valia ir noras susitarti, viršūnių Helsinkio susitikime pasiektas sprendimas ir jo realizavimas 1992 m. rugsėjo 8 d. Maskvoje pasirašyti tarpvalstybiniai susitarimai. Šie trys dokumentai įsigaliojo pasirašymo dieną, o rugsėjo 28 d. jie įregistruoti Jungtinių Tautų organizacijoje. Tokia įvykių eiga teikia gerų vilčių, kad įtampa ir neteisinė padėtis, susijusi su svetimos kariuomenės buvimu Lietuvoje, pasibaigs minėtuose susitarimuose nustatytu laiku". Tačiau Landsbergis pastebi, kad pastarosiomis dienomis kai kurių išvedamos kariuomenės dalinių vadai sakosi gavę nurodymų sustabdyti objektų grąžinimą Lietuvos respublikai.

Svarbiausia: atsiskaityti su NVS

Vyriausybės posėdyje spalio 7 d. ministras pirmininkas Aleksandras Abišala akcentavo, jog jo vadovaujamas kabinetas svarbiausiais šio meto darbais laiko tarpusavio atsiskaitymų sureguliavimą su partneriais Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalyse ir valstybės viduje. Vyriausybės darbotvarkėje buvo taip pat kuro ir energetikos, socialinės rūpybos, darbo užmokesčio sureguliavimo, viešosios tvarkos ir žmonių saugumo užtikrinimo, iš užsienio gaunamos finansinės paramos racionalaus panaudojimo reikalai. Klausimas dėl naujų kainų už energetinius išteklius atidėtas, kol bus susitarta, kiek ir kokiomis sąlygomis Lietuva galės jų nusipirkti Rusijoje. Tai turėtų paaiškėti spalio 12 d. po Aleksandro Abišalos ir Rusijos vyriausybės vadovo Jegor Gaidar susitikimo.

JAV ekspertai domėjosi Lietuvos mokslu

Tris dienas Lietuvoje viešėjo ir jos mokslo įstaigose lankėsi JAV Valstybės departamento ekspertų delegacija, kuriai vadovavo Andrew Reynolds. Svečiai domėjosi darbais tiksliųjų mokslų, aplinkos apsaugos, žemės ūkio, energetikos bei kitose srityse. Vyriausybės rūmuose įvykusiame baigiamajame posėdyje svečiai pažymėjo, kad, jų nuomone, Lietuvoje atliekami pakankamai aukšto lygio moksliniai tyrimai, kurie yra geras pagrindas užmegzti kontaktus su kolegomis Amerikoje. Sugrįžę į JAV ekspertai pateiks ataskaitą savo vyriausybei. Jų išvados galbūt paskatins kurti naujas programas, padės paremti kai kuriuos tyrimus.

JAV kariuomenės maistas Lietuvai

Vilniaus geležinkelio stotį pasiekė devyni prekiniai vagonai dovanų. Tai – 170 tonų maisto produktų iš Amerikos karinių bazių Europoje. Šią Lietuvos Sveikatos apsaugos ministerijai adresuotą labdaros siuntą suorganizavo JAV ambasada. Dalis gėrybių bus perduota Socialinės apsaugos ministerijai. Jas nutarta skirti senelių, vaikų, kūdikių namų gyventojams, psichinėmis bei kitomis ligomis sergantiems ir ilgai ligoninėse besigydantiems.

Lietuva ir Vokietija bendradarbiaus plėtojant ryšius

Lietuvos Parodų centre vykstančioje parodoje „Baltic Info-92" spalio 7 d. pasirašytas Lietuvos ir Vokietijos bendras pareiškimas dėl bendradarbiavimo ryšių srityje. Šalys numato plėtoti ir gilinti tarpusavio santykius ryšio ir telekomunikacijos bei bendradarbiauti mokslo ir mokslo technikos srityse, keistis specialistais ir patirtimi, sudarys bendradarbiavimo sutartis. Vokietijos specialistai konsultuos Lietuvą rengiant įstatymus, tarptautines sutartis, kad šie dokumentai atitiktų Europos Bendrijos standartus. Ateityje Vokietija Lietuvai suteiks ir techninę paramą šioje srityje. Numatoma, kad vėliau bus pasirašyta sutartis dėl konkretesnio šalių bendradarbiavimo.

Lietuvoje „užšaldomas" darbo užmokestis

Aukščiausioji Taryba trečiadienį priėmė įstatymą dėl darbo užmokesčio reguliavimo. Pagal šį įstatymą Lietuvos vyriausybė, esant ypatingai ekonominei situacijai, gali ne ilgiau kaip šešiems mėnesiams, laikotarpiui iki 1993 liepos 1 d., ekonominėmis priemonėmis stabdyti, iš dalies riboti arba kitaip reguliuoti įmonių, įstaigų ir organizacijų darbuotojų vidutinio darbo užmokesčio didinimą. Antradienį šį įstatymą pristatė premjeras Aleksandras Abišala, bet deputatai jam nepritarė.

Europos EBS domisi tautinių mažumų padėtimi Lietuvoje

Lietuvoje vieši Europos Etninių Bendrijų Sąjungos delegacija. Jai vadovauja šios sąjungos prezidentas, senatorius iš Italijos Karl Mitterdorfer. Delegacija susitiko su Aukščiausiosios Tarybos Piliečių teisių ir tautybių reikalų ir Užsienio reikalų komisijų atstovais. Pasak AT Užsienio reikalų komisijos pirmininko Vidmanto Povilionio, svečiai buvo maloniai nustebinti, kad Lietuvoje priimti ir galioja įstatymai, reglamentuojantys tautinių mažumų padėtį, kad juose kalbama apie visų tautinių mažumų, o ne tik apie kai kurių, kaip kitose valstybėse, interesus. Savo išvadas EBS delegacija pateiks penktadienį.

Trumpos žinios

Baltijos transporto akademijos sesija įvyko Vilniaus technikos universitete. Mokslinėje konferencijoje bus diskutuojama apie transporto mokslo padėtį ir perspektyvas Baltijos šalyse, pasikeista patirtimi. Dalyvauja Lietuvos, Latvijos, Estijos, Lenkijos ir Norvegijos specialistai.

Tarptautinė konferencija turizmo klausimais Baltijos valstybėse vyksta Vilniuje. Joje dalyvauja Baltarusijos, Belgijos, Estijos, JAV, Latvijos Lietuvos, Norvegijos, Olandijos, Rusijos, Suomijos, Švedijos turistinių organizacijų atstovai, specialistai. Šį tarptautinį forumą surengė Lietuvos tarptautinių organizacijų komitetas bei Leeu Warden turizmo ir poilsio centras (Olandija).

Europos spaudos agentūrų sąjungos generalinė asamblėja savo sesijoje Zuerich'e priėmė Lietuvos telegramų agentūrą ELTA sąjungos nare.

Vilniaus 77 vaikų darželyje (Donelaičio gatvėje) atidaryta grupė, kurioje kalbama tik prancūziškai. Pasikeisdamos dirba dvi lietuvaitės, gerai mokančios prancūzų kalbą ir viena iš Prancūzijos atvažiavusi auklėtoja. Grupė įsteigta Prancūzijos ambasados iniciatyva.

Klaipėdos meras Benediktas Petrauskas išvyko į JAV. Jis lankysis Clevelando mieste, su kuriuo ketinama užmegzti bendradarbiavimo ryšius, susipažins su laisvos prekybos zonų organizavimu ir funkcionavimu.

(A.M.)

Prezidentas George Bush, JAV saugumo patarėjas Brent Scowcroft ir Baltųjų rūmų štabo vadas James Baker III išskrenda į San Antonio, Texas, kur prezidentas susitiko su Meksikos prezidentu Carlos Salinas de Gortari ir Kanados ministru pirmininku Brian Mulroney ir jie visi uždėjo savo inicialus ant šią vasarą sutartos ir rugsėjo mėnesį užbaigots Šiaurės Amerikos Laisvos Prekybos sutarties, vadinamos NAFTA.

Nuteistas Peru sukilėlių vadas

Lima, Peru, spalio 7 d. – Maoistų sukilėlių sąjūdžio „Švytintysis takas" vadas Abimael Guzman buvo rastas kaltu valstybės išdavimu ir nuteistas kalėti iki gyvos galvos. Uždarame kariniame teisme karinio laivyno teisėjas uždėjo maksimalią bausmę sukilėlių vadui, kuris vilkėjo dryžuotą kalinio uniformą ir buvo uždarytas plieniniame narve. Dešimt dienų trukęs teismas vyko karo laivyno bazėje, saloje apie dvi mylias nuo Limos miesto.

Teismo išvadoje, teisėjas, vilkis galvos ir veido gaubtu, kad nebūtų atpažintas, nutarė, kad Guzman yra atsakingas už daugiau kaip 20,000 nužudymų ir per 20 bilijonų dolerių padarytos žalos nuo jo maoistinio sąjūdžio įsikūrimo 1980 metų gegužėje.

Peru prezidentas Alberto K. Fujimori, kurio populiarumas dramatiškai pakilo, rugsėjo 12 d. suėmus sukilėlių vadą, pranašavo, kad jo apeliacijos išsibaigs per vieną savaitę. „Iki spalio 14 d. jis bus galutinai nuteistas, nebeleidžiant jokių naujų apeliacijų", pareiškė prez. Fujimori, kuris buvo pažadėjęs išnaikinti terorizmą krašte iki savo prezidentinės kadencijos pabaigos 1995 metais.

Po šio sprendimo paskelbimo, Švytinčiojo tako kadrai įvykdė kelis užpuolimus Limoje, užmušdami penkis asmenis, daugiausia saugumo darbuotojus ir sužeisdami dar penkis. „Mes į ledą sušaldysime jūsų juoką", grąsino Švytinčiojo tako pirmadienį išleistas komunikatas. „Mirtis civiliniams ir karo teisėjams bei rajonų prokurorams – anonimiškiems ar ne", jie rašė.

Nuo Guzman suėmimo prieš mėnesį sukilėliai įvairiose vietose sprogdino bombas, vykdė nužudymus, pereitą savaitę nužudydami ir italą pasaulietį misionierių.

Visuomenės baiminimasis sukilėlių galimos reakcijos, suėmus jų vadą, pasirodė pereitą savaitę, kai tėvai į mokyklas nebeleido savo vaikų, o policija padidino policijos patruliavimą mokyklose. Kol kas dar nepasiteisinęs gandas kalbėjo, kad sukilėliai suimsią dešimtis vaikų įkaitais, bandant priversti valdžią paleisti Guzman. Todėl policija, naudodamasi informacija, gauta netrukus po Guzman suėmimo, padarė kratas Limos miesto skurdvnuose, kad išgąsdintų sukilėlius.

Bijoma, kad pirmadienį, Kolumbo išlipimo Amerikoje 500 metų sukakties dieną, sukilėliai gali pradėti naujus užpuolimus, o sukilėliai daug paramos turi iš krašto indėnų bei maišyto kraujo gyventojų. Prieš jų vado suėmimą, Švytintysis takas žadėjo suardyti krašto tvarką iki lapkričio 22 dienos, kada numatyti krašto rinkimai.

Taip pat nuteisti iki gyvos galvos buvo Elena Iparraguirre, Guzman'o pirmoji pavaduotoja ir Zenon Walter Vargas, kuris buvo sukilėlių regioninis koordinatorius. Tą pačią dieną įvairiuose kituose miestuose vykusiuose kariniuose teismuose aštuoni kiti sukilėlių veikėjai buvo nuteisti iki gyvos galvos.

Anoniminiai teisėjai, kariniai teismai ir bausmės iki gyvos galvos yra prezidento Fujimori įvestos naujovės, stengiantis susidoroti su sukilėliais. Jomis buvo pirmą kartą pasinaudota prieš dvi savaites, iki gyvos galvos nuteisiant kitus du Švytinčiojo tako sukilėlius. Kariniai teismai eina greičiau ir apkaltintųjų gynimo procesas yra žymiai susiaurintas.

Guzman'ą ginantis advokatas, Alfredo Crespo, kaltino, kad teismas buvo visiškas farsas, jis teturėjo dvi progas po dešimt minučių susitikti su savo klientu ir teismo metu negalėjo pašaukti liudininkų gynybai. Advokatas Crespo yra pirmininkas Limos Demokratiškų advokatų asociacijos, kuri specializuojasi Švytinčiojo tako narių gynimu. Jis šaukėsi civilinio teismo, kur būtų neleidžiama kariškiams būti teisėjais.

TRUMPAI IŠ VISUR

– **Nemunu** į Lietuvą keliauja 200 tonų Baltarusijoje į Nemuną išlietos alyvos. Spalio 3 d. Lietuvos aplinkos apsaugos ministerija pranešė, kad alyva į Nemuną pateko, protiniai pakrikusiam asmeniui atidarinėjus alyvos bakus netoli Grodno miesto esančiam baldų fabrike. Tik maža dalis Nemuno buvo užteršta ir darbuotojai Druskininkuose, Alytuje ir Prienuose yra pastatę šiaudų barjerus, kad jie sugertų alyvą, jai neatėjus toliau.

Šiaurės Amerikos prekybos sutarties galutinė versija priimta

Prezidentas Bush tikisi, kad tai padės jo kampanijai

San Antonio, Tex., spalio 7 d. – Prez. George Bush atskrido į Texas, stengdamasis toje valstijoje padidinti savo prestižą užsienio reikalų srityje. Jo kampanijos vadovai tikisi, kad gerai išdėstęs Šiaurės Amerikos laisvos prekybos sutarties (angl. trumpinama NAFTA) naudą JAV darbininkams, ypač Texas valstijoje, kur daugelis jų darbų priklauso nuo prekybos su Meksika, jis galės pasukti šią kritiškai svarbią valstiją savo naudai.

Tačiau šią prezidento kelionę į Texas Baltieji rūmai pavadino ne politine, nežiūrint to, kad prezidento kampanijos vadovai tikisi, kad ji žymiai padidins prezidento populiarumą. Reikšminga ir tai, kad šios prezidento kelionės išlaidas padengia prezidento rinkiminė kampanija.

Sutartis duos darbų

Prezidento prakalba, nors pilna diplomatinių terminų, buvo pilna ir rinkėjams lengvai suprantamų išsireiškimų: „NAFTA padaugins eksportus, o daugiau eksportų reiškia, kad bus daugiau darbų amerikiečiams", pasakė prez. Bush.

Prezidento susitikimas San Antonio su Meksikos prezidentu Carlos Salinas de Gortari ir Kanados ministru pirmininku Brian Mulroney taip pat davė jam progą pasidžiaugti šių dviejų jo kolegų pagyrimu jo pastangų šios sutarties sudarymo. Šia proga min. pirm. Mulroney pareiškė, kad ši sutartis nebūtų buvusi įmanoma be prezidento Bush „nenugalimos vizijos, kad Amerikos gali būti pusrutuliu, kur visų gerovė yra pagrįsta bendradarbiavimu".

Bush stipriau stovi Texas, nei kitur

Prezidento Bush viešnagė Texas nebuvo taip tankiai suplanuota, kaip buvo galima tikėtis iš prezidentinio kandidato, kurio populiarumas yra žymiai atsilikęs nuo jo konkurento. Bet *New York Times*/CBS (TV) pravestas apklausinėjimas parodė, kad jis yra populiaresnis Texas valstijoje, negu kitur, ir kad nepartinis prezidentinis kandidatas Ross Perot (kurio gyvenamoji valstija yra Texas) tuo tarpu nėra taip grėsmingas, kaip prezidento kampanijos vedėjai bijojo, kad gali būti. Iš 910 apklausinėtų registruotų balsuotojų, 54% sakėsi neigiamai nusistatę prieš Ross Perot, 11% – teigiamai.

Visoje Amerikoje, tačiau, dauguma balsuotojų yra neigiamai nusistatę prieš prez. Bush, ir maždaug lygiomis pasidalinę už ar prieš gub. Bill Clinton.

Šiaurės Amerikos prekybos sutartis yra labai populiari Texas valstijoje, nes tikimasi, kad daugiausiai jos gaminių bus eksportuojami į Meksiką ir kad kitų valstijų eksportai bent bus vežami per Texas. NAFTA sutartis tačiau yra grėsminga Texas žemės ūkio interesams, nes iš Meksikos importuoti vaisiai ir daržovės bus pigesni už Texas valstijoje augintus. Sutartis taip pat yra nepopuliari kitur JAV-ėse, nes ten darbininkai bijo, kad ji paskatins įmonių kėlimąsi į Meksiką, kur darbo jėga pigesnė.

Sutartį dar turės priimti kraštų parlamentai

Trijų valdžios vadų susitikimo metu sutarties priėmimo ceremonija, kurioje visi trys padėjo savo inicialus ant sutarties, nieko bendro neturėjo su sutarties įsigaliojimo pradžia. Ji įsigalės tik kai kiekvieno krašto legislatūra ją priims. Teksto galutinė versija jau buvo paruošta rugsėjo mėnesį.

Prezidentas sutartį pasirašys tik gruodžio 17 d. – jau po rinkimų, nes JAV Kongresui yra duota iki tos dienos sutartį peržiūrėti ir nutarti, ar priimti, ar atmesti. Po inicialų pasirašymo, Kanados min. pirm. Mulroney, paklaustas, ar jo manymu ši sutartis padės prezidento Bush perrinkimui, atsakė: „Negalėčiau pasakyti net ar padėtų mano paties perrinkimo kampanijai. Ji nieko bendro neturi su politika. Ji daug bendro turi su sugebėjimu valdyti ir su valstybininko talentu".

– **Seoul** mieste Pietų Korėjos prez. Roh Tae Woo pasitraukė iš valdančiosios Liberaliųjų demokratų partijos, kad galėtų kandidatuoti kaip jokiai partijai nepriklausantis prezidentiniuose rinkimuose gruodžio mėnesį.

– **Airijoje** valdžia nusprendė referendumui paduoti abortų įteisinimo klausimą Gruodžio 3 d. Referendumui bus paduoti trys klausimai: kokiomis sąlygomis leidžiama krašte daryti abortą, ar bus leidžiama vykti į užsienį, norint darytis abortą, ir ar krašte bus teikiama informacija apie abortus.

– **Kinijos** raketa antradienį į erdvę iškėlė JAV pagamintą instrumentą, kuris padės elektros kompanijoms išvengti saulės audrų sukeltų elektros tiekimo sutrikimų. Šis instrumentas nemokamai gavo vietą švedų satelite atkeliauti iki savo vietos erdvėje, o satelitas, pavadintas „Freja", taip pat neša instrumentus iš Švedijos, Kanados, Vokietijos ir Prancūzijos. Už šią paslaugą JAV su Švedija dalinsis šio Johns Hopkins universiteto saulės audrų matavimo instrumento surinktais duomenimis.

KALENDORIUS

Spalio 9 d.: Šv. Dionyzas, Šv. Jonas Leonardi, Publija, Vilnius, Branguolė.

Spalio 10 d.: Danielius, Eulampija, Gilvydas, Auksė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:55, leidžiasi 6:21.

Temperatūra dieną 52 F (11 C), naktį 45 F (7 C), daugiausia debesuota, galimybė lietaus.

SPORTO APŽVALGA

Futbolas Chicagoje

„LITUANICA" — „MAROONS" 1:0

Penktosiose rudens rato pirmenybių rungtynėse „Lituanica-Liths" pirmoji vyrų komanda spalio 4 d., žaisdama Lemonte, Lietuvių centro aikštėje, įveikė italų komandą „Maroons" rezultatu 1:0. Pergalės įvartį antrojo puslaikio pradžioje įkirto mūsų komandos taiklusis šaulys Rolandas Urbonavičius. Šį sezoną jis jau įšovė 11 įvarčių, kas sudaro arti 50 nuošimčių komandos laimikio. Be gerų asistentų jis vienas, žinoma, to nebūtų galėjęs padaryti. Gerai paruoštų pasuočių jis dažniausiai susilaukia iš visada energingai kovojančio Virgio Žukausko, Gyčio Kavaliausko ir paskutiniu laiku — Artūro Savukyno. Jie visi ir patys pajėgūs „subombarduoti" priešininkų vartus, bet šįmet kol kas geriausiai tai sekasi Rolandui. Tad „Go ahead, Roli!" — kaip rėkia draugai. Priešininkų vartininką vis dažniau pradeda gąsdinti ir Rytis Kavaliauskas. Kad daugiau vietos pro vartų šalį — tai normalu. Tik bandyk!

Kad ir kukli pergalė prieš „Maroons", bet ji buvo visos komandos ryžtingas kovos rezultatas. Kas būtų atsitikę, jei pirmoje žaidimo minutėje vartininkas Jonas Putna, išbėgęs iš vartų, nebūtų likvidavęs prasiveržimo? Niekas taškų veltui nedalina, o ypač „Liths" komandai, kuri rudens rate jau yra įsitvirtinusi major divizijos pirmoje vietoje ir pirmauja net trimis taškais.

Ir žiūrovų skaičius, ir susidomėjimas rodo tendencijos didėti ir aktyviau remti „Lituanica-Liths" komandą. Ir ne vien patarimais iš šalies. Pamatę baltaplaukį aukų rinkėją su dėžute, nebeskuba tarnybos reikalais... Daugelis atsiliepė ir į „Lituanicos" klubo laiškus, kviečiančius paremti futbolininkus. Didžioji dalis dar nerizikuoja. Tai padaryti dar ne vėlu. Laukiame!

RUNGTYNĖS LEMONTE

Šį sekmadienį, spalio 11 d., „Lituanica-Liths" komanda pirmenybių rungtynes dar žais Lemonte prieš stiprų varžovą — be tautinio atspalvio komandą, vardu „Pegasus". Rungtynių pradžia 3 val. p.p. Rezervas žais 1 val. p.p.

Kad „Pegasus" yra stipri komanda, daug aiškinti nereikės. Užteks priminti, kad ji yra vienintelė, prieš kurią „Liths" anksčiau skaudžiai pralaimėjo rezultatu 0:3!

Yra pagrindo spręsti, kad sekmadienio rungtynės bus gero lygio, kietos ir atsargios. „Pegasus" komanda dar tebėra realus kandidatas ir pajėgus varžovas į major divizijos čempionus.

Po šių rungtynių dvejos sekančios vyks kituose priemiesčiuose. Komanda į Lemontą sugrįš užbaigti rungtynėmis prieš čekų „Spartą" lapkričio 1 dieną.

J. J.

PLAUKIMO PIRMENYBĖS

1992 m. Šiaurės Amerikos Pabaltiečių Plaukimo pirmenybės lapkričio 8 d. vyks Trinity Recreation Centre, 155 Crawford St., Toronto, Ont. (tarp Bathurst ir Ossington gatvių, įvažiavimas iš Queen St.). Vykdo — Toronto Estų Plaukimo klubas.

Varžybų pradžia — 9 val. ryto. Registracija — apšilimas nuo 8 val. r.

Varžybos bus vykdomos šiose klasėse: Vyrų ir moterų (15 m. ir vyresnių). Senjorų — 24 m., ir vyresnių. Jaunių ir mergaičių — 13-14 m., 11-12 m., 9-10 m., 7-8 m., 6 m. ir jaunesnių.

Programa apima visus stilius. Šuolių į vandenį nebus. Amžiaus klasifikacija nustatoma pagal dalyvio amžių varžybų dieną.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių, latvių ir estų plaukikams.

Dalyvių registracija iki š.m. lapkričio 6 d., pas PSF-jos Plaukimo komiteto vadovę: Mrs. Mai Kreem, 618 Davenport Rd., Toronto, Ont. M5R 1K9. Tel. (416) 924-6028.

Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių.

Smulkios informacijos pranešta visiems sporto klubams. Klubams nepriklausą plaukikai dėl informacijų gali kreiptis į bet kurį sporto klubą ar tiesiai į Mrs. Kreem.

Visi lietuvių sporto vienetai ir pavieniai plaukikai skatinami šiose varžybose dalyvauti. Lietuvių dalyvavimą koordinuos Kazys Šapočkinas (416) 239-7562.

ŠALFASS-gos Plaukimo komitetas ir ŠALFASS-gos Centro valdyba

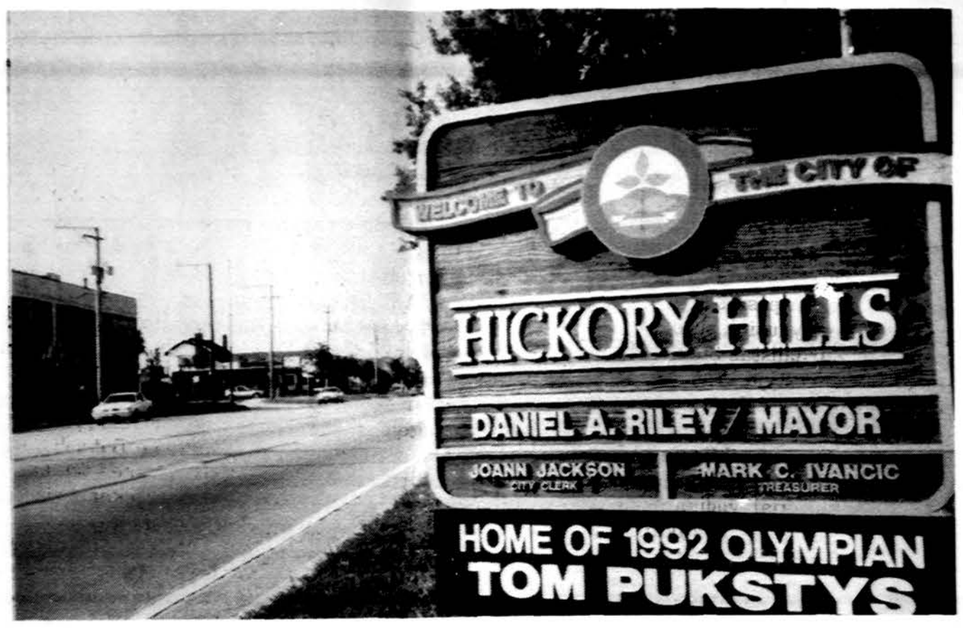

Hickory Hills, IL., miestelio lenta pasipuošė Tomo Pukščio pavarde. Tomas yra JAV ieties metimo čempionas ir vienintelis JAV-se gimęs lietuvis dalyvavęs Barcelonos olimpiadoje.

SPORTINIAI RENGINIAI LIETUVOJE

„Žalgirio" ir kitų sporto vadovų dėka man teko važinėti kone po visą Lietuvą ir šalia krepšinio dalyvauti ir kituose sporto renginiuose.

Gražiuose Druskininkuose vyko tarptautinės ėjimo pirmenybės pagrindinėmis miesto gatvėmis, policijos atitvertose nuo judėjimo. Prakaitėlis tekėjo kone čiurkšlėmis nuo ėjikų kaktų, nes saulutė buvo tikrai australiška, tačiau visos varžybos praėjo labai gražiai, ir man, kaip Australijos sporto vadovui, teko laimėtojus pasveikinti ir pačiam gauti dovaną.

Įdomios buvo žolės riedulio merginų varžybos Širvintose, vėliau žirgų lenktynės Anykščiuose, kur apžiūrėjau S. Marčiulionio statomą didžiulį sporto kompleksą. Be sportinių varžybų labai įdomu buvo apsilankyti A. Baranausko, Vienuolio, Biliūno istorinėse vietovėse, pabuvoti prie didžiojo Puntuko ir vėliau atsigauti garsiajame, buvusiame Karazijos vyno fabrike, kuris dabar jau baigia atsigauti, nes prieš kelis metus, Sov. Sąjungoje paskelbus karą prieš alkoholį, jis kone visas buvo išgriautas.

Antanas Laukaitis su Lietuvos žymiosiomis atletėmis R. Nazaroviene ir T. Nekrošaite.

POPULIARŪS MARŠKINĖLIAI

Kai Lietuvos krepšinio rinktinei Barcelonos olimpiadoje buvo įteikti bronzos medaliai, krepšininkai dėvėjo įdomią „uniformą", marškinėlius, padovanotus muzikinio vieneto „Grateful Dead", su kuriais ryšį buvo užmezgęs Šarūnas Marčiulionis. Olimpiadai pasibaigus, marškinėliai staiga susilaukė daugiau dėmesio kaip jais vilkėjusieji krepšininkai. Atsirado daug norinčių juos įsigyti, ir iš to pasidarė neblogas biznis. Dabar marškinėliai pardavinėjami po maždaug 30 dol., o juos pardavinėja San Francisco Golden State Warriors krepšinio komanda, kurioje žaidžia ir Š. Marčiulionis. Susidomėjimas toks didelis, kad reikėjo įvesti net atskirą telefonų liniją, nes būsimieji pirkėjai negalėdavo prisiskambinti. Užsakymais rūpinasi Donnie Nelson, o „Grateful Dead" ne tik davė leidimą marškinėlius pardavinėti, bet ir patys atėjo į talką, priimdami gausius užsakymus. Visas pelnas bus skiriamas Lietuvos olimpiniam komitetui, kuris gerokai įklimpo į skolas, siųsdamas sportininkus į Barceloną.

Įdomus buvo maratono bėgimas per Vilniaus miestą. Dalyvavo per 400 bėgikų, nors patį sunkųjį maratono bėgimą bėgo tik arti 30. Bėgo vyrai, moterys ir vaikai, kai visą bėgimą per miestą ir Vingio parką tvarkė policija, jaunieji policininkai ir Policijos Akademijos kadetai. Ir jų buvo mieste tiek daug, kad kiti gyventojai, nežinodami, kas čia darosi, manė, jog yra perversmas prieš vyriausybę.

Vytauto Didžiojo muziejaus sporto skyriuje buvo surengtas susitikimas su Lietuvos sporto veteranais, kurio metu aš muziejaus vedėjui A. Jakštui perdaviau iš Australijos atsivežtas muziejui dovanas ir knygas. Šiame pobūvyje dalyvavo Kauno olimpinio komiteto pirmininkas P. Majauskas, Studentų „Vyčio" klubo pirmininkė L. Kalvaitienė, sporto veteranai abu Butautai, Baltrūnienė, M. Korienė, I. Taujanskienė, J. Ramanauskas, E. Volungevičius, K. Paulauskas ir kiti. Tai buvo labai malonus ir šiltas susitikimas su Lietuvos veteranais.

Tarp Australijos lietuvių sportininkų ir Kauno Vytauto Didžiojo universiteto sporto klubo „Vyčio", kuriam vadovauja labai energinga prezidentė, buvusi krepšininkė L. Kalvaitienė, užsimezgė labai draugiški ir artimi ryšiai. Jeigu tik jų krepšinio komanda suras lėšų, tai jau ir šių metų Sporto šventėje Sydnėjuje jie dalyvaus. Taip pat jie pakvietė Australijos krepšininkus ateinančiais metais atvykti į Lietuvą ir ten sužaisti eilę rungynių su studentija ir kitu jaunimu. Man taip pat teko dalyvauti šio universiteto mokslo metų atidarymo iškilmėse ir vėliau nuoširdžiai išsikalbėti su rektoriumi prof. Alg. Avižieniu, kuris anksčiau buvo geras stalo tenisininkas, dalyvavo I-se Pas. Liet. Žaidynėse ir dabar yra didelis studentų sportininkų rėmėjas. Dar ir dabar norėtų pažaisti stalo tenisą, bet, kaip jis pasakė, neturi laiko, o, be to, ir svoris nemažas prisidėjo.

Gražiame Elektrėnų miestelyje, esančiame tarp Kauno ir Vilniaus, iš kur didžioji Lietuvos dalis gauna elektrą, vyko, jau tradicija tapusi Kaimo olimpiada, kurios rengėjai yra „Žalgirio" sporto draugija. Pernai, prieš pasaulines sporto žaidynes, ši olimpiada vyko Jurbarke, ir ten buvo labai įdomu dalyvauti. Šiais metais dalyvių skaičius buvo kiek mažesnis, nes žemės ūkis dabar pergyvena labai didelę krizę. Tačiau dalyvavo arti 300 dalyvių, dauguma vyrai. Be pagrindinių sporto šakų, dabar populiarus darosi vadinamasis „bočių" sportas. Tai italų sugalvotas žaidimas, specialioje aikštelėje ridenant rutulius ir labai tinkantis vyresnio amžiaus žmonėms. Pati šventė praėjo labai draugiška nuotaika. Ją atidarė „Žalgirio pirmininkas V. Nėnius, su kuriuo vėliau ir aš įteikiau laimėtojams dovanas.

Australijoje prieš kurį laiką Lietuvos ir lietuvio sportininko vardą labai gražiai garsino buvęs Australijos ir Pietryčių Azijos bokso čempionas Pranas Mikuličius-Mikus. Jo vardo atminimui Kaune buvo įsteigtas „Prano Mikuličiaus Bokso klubas". Dalyvaujant Kauno miesto sporto vadovams, bokso treneriams, paskiriems sportininkams Prano žmonai Gem[illegible]tei, atvykusiai iš Australijos, ir jo artimiesiems, Kauno merijoje šis klubas buvo užregistruotas ir oficialiai atidarytas. Pagrindinis steigėjas ir klubo prezidentas yra Gintaras Mikuličius, Prano brolio sūnus, kuris yra Lietuvos bokso čempionas ir Sovietų spartakiadoje laimėjęs labai gražų bokso diržą, kurio pavyzdžiu bus daromi mažesni diržai ir įteikiami Lietuvos čempionams. Iškeldamas bokso pasiekimus Lietuvoje, labai gražiai kalbėjo žinomas bokso treneris Z. Albrechtas, kai man teko plačiau papasakoti apie Prano Mikaus gyvenimą ir sportinius pasiekimus Australijoje.

Prieš man išvykstant į Lietuvą, Australijoje turėjome gana nemalonių reikalų su Australijos olimpine krepšinio rinktine ir Federacija. Privataus jauno žmogaus, neseniai atvykusio iš Lietuvos, jiems buvo pasiūlyta į Australiją pakviesti Lietuvos olimpinę, o vėliau tik Lietuvos krepšinio rinktinę. Visas biznis ėjo per Melbourną, ALFAS valdybai nieko nežinant. Galų gale australai, kurie šios rinktinės vizitui buvo paskyrę 300,000 dolerių ir lietuvius būtų šefavę vyriausybės remiama įstaiga, saugumo dėlei, surado ALFAS ir pradėjo teirautis apie Lietuvos krepšininkus, kurie turėjo čia treniruotis ir žaisti su Australijos olimpine rinktine. Jiems buvo pasakyta, kad atvyks pradžioje pilna Lietuvos olimpinė, vėliau tik Lietuvos, o kai man davė pavardes, tai ten buvo gal tik antroji jaunių Kauno rinktinė. Kai aš tą pasakiau sostinės vadovams ir patariau, kad kelionę atsakytų, nes tikrai būtų buvusi mums gėda, tai jie tą ir padarė, turėdami gana nemažus nuostolius, nes buvo užsakyta salės, lėktuvai ir kt. Turėjome ALFAS rašyti oficialius atsiprašymus, pabrėždami, kad, norint išsikviesti ką nors iš Lietuvos, reikia eiti oficialiu keliu, per mūsų sporto vadovybę čia, o ne per privačius asmenis. Atsiprašymo raštą parašė ir Lietuvos Krepšinio Federacijos prezidentas prof. St. Stonkus. Nei ši Federacija, nei Olimpinis komitetas apie šią kelionę nieko nežinojo ir taip pat mus atsiprašė. Tai buvo gera pamoka ir australams, ir mums, ateityje visa tai darant labai atsargiai ir oficialiai. Gerai, kad australai krepšininkai, kurie Barcelonoje gyveno šalia lietuvių, po krepšininkų bronzos medalių laimėjimo atėjo su šampanu pas juos ir po sveikinimų labai artimai susidraugavo, kad net tylusis Sabonis, man vėliau Vilniuje pasakė: „Puikūs vyrai australai, geri draugai".

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556
503 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. (708) 352-4487

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries $90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$80	$45	$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	$90	$50	$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	$45	$30	$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.SA. dol.) savaitinis	$50	$30	$25

• **Administracija** dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• **Redakcija** dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• **Redakcija** straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

SUSIŽEIDĖ ŠARŪNAS MARČIULIONIS

Šarūnas Marčiulionis rugsėjo mėn. pradžioje buvo nuskridęs į Vilnių dalyvauti atidaryme jo įsteigtos krepšinio mokyklos berniukams. Mokyklą lankyti įsiregistravo 300 berniukų. Šarūnas susitiko su būsimais mokiniais ir jų tėvais. Viešėdamas Vilniuje, Šarūnas netoli savo namų, bėgdamas miške, susižeidė — išsinarino dešinės kojos čiurną ir pažeidė dešinį blauzdikaulį. San Francisco „Golden State Warriors" treneris Don Nelson mano, kad susižeidimas neatrodo labai rimtas, ir tikisi, kad po 4-6 savaičių Šarūnas vėl galės grįžti ir žaisti už savo klubą.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — širdies, plaučių, kraujo spaudimo, artrito ir cukraus ligos.
Sąskaitas siunčiame tiesiog į Medicare
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba **(708)246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.–7 v.v., antrd. 12:30–3 v.p.p. trečd. uždarytaa, ketvd. 1–3 v.p.p., penktd. ir šeštd. 9 v.r.–12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-6969 arba **(1-312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
IŠSIPLĖTUSIŲ KOJŲ VENŲ IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago
312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. **708-834-1120**

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: **708-857-8383**

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą.
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos p[illegible]

Stamboka „musė"

KGB „VORATINKLYJE"

Daug susidomėjimo išeivijos lietuvių visuomenėje sukėlė KGB šnipų tinklas, pavadintas „Voratinkliu", į kurį įtrauktas gausus būrys tautiečių ne tik tėvynėje, bet ir svetur. Atsiradus priėjimui prie slapčiausių KGB archyvų ir pradėjus skelbti kai kurių dokumentų turinį (ypač „Lietuvos Aide"), atsirado tam tikras spėliojimo žaidimas: kuri dar žinoma pavardė iškils, kas dar šnipinėjo sovietų ir komunistų partijos naudai, kas dar — lyg vilkas avies kailiu prisidengęs — maišėsi mūsų tarpe ir atliko „judo" darbą okupantui.

Kai pradėjo kiek trūkinėti geležinė uždanga ir pro jos plyšius į Vakarus — žinoma, tik apsilankyti — išsprūsdavo vienas kitas asmuo, išeivijos lietuviai į tuos apsilankymus žvelgė su džiaugsmu, bet ir su nepasitikėjimu.

Džiugu buvo pasikalbėti su atvykusiais iš tėvynės, ypač šviesuoliais, menininkais, kūrėjais, nes tai suteikė progą išgirsti naujausių, įdomiausių žinių. Tų žinių alkį visi labai aiškiai jautėme. Tačiau į susitikimus su atvykusiais visuomet lydėjo baimė arba bent nepasitikėjimas: o kodėl tą asmenį išleido į užsienį, kai kitiems tiek daug kliūčių okupantas daro? Jeigu išleido ir dar sukūrė palankias sąlygas pabendrauti su svarbiais išeivijos žmonėmis, ar nėra kokių slaptų tikslų?

Buvo nelengva rasti vidurio kelią tarp tos dvejopos reakcijos į tautiečių apsilankymą užjūrin bolševikų okupacijos metais. Žinoma, tik kai kam. Kai kas turėjo labai tvirtus nusistatymus svečių atžvilgiu. Viena mūsiškių grupė juos priėmė atviru glėbiu, globojo, važinėjo, vaišino ir didžiavosi, kad Lietuvos intelektualai-svečiai su jais bendrauja, stengiasi palaikyti artimesnius ryšius.

Kitame sparne buvo susispietusi priešingos nuomonės grupė. Ji komunisto etiketę užklijuodavo kiekvienam ne tik atvykusiam iš Lietuvos, bet ir su atvykėliais bendraujančiam. Visi renginiai ar suėjimai, kuriuose dalyvaudavo atvykę iš Lietuvos tautiečiai, buvo smerkiami, prie pastatų demonstruojama ir besirenkanti publika apdrabstoma nemaloniais epitetais.

Visa tai jau praeityje. Rodos, viskas taip iš pagrindų pasikeitė, kad net prisiminti anų laikų neverta. O vis dėlto su liūdesiu reikia pripažinti, kad ta antroji lietuvių išeivių grupė, kuri visus anuometinius atvykėlius vadino komunistų agentais, turėjo daugiau tiesos už pirmąją. Nemaža dalis mūsų mielų, pasiilgtų tautiečių iš tėvynės tikrai buvo parsidavėliai, įsipainiojęs KGB „Voratinklyje".

„Voratinklio" informacijos dar nepasibaigė. Nors jau daug staigmenų mums atnešė pavardžių sąrašai, bet vis dar nenustoja stebinę. Štai š.m. rugsėjo 22 d. „Lietuvos aide" (Nr. 185/6143), straipsnyje „Ketas šnipinėja jėzuitą" rašoma, kad viena stambi „musė" KGB-raudonojo voro tinkle buvo ir Vilniaus universiteto rektorius Jonas Kubilius, slapyvardis — „Ketas". Jis užverbuotas šnipinėti 1952 metais. Vienas svarbus „Keto" uždavinys: rinkti žinias apie „LKB kroniką". Tuo tikslu 1975 m. balandžio mėn. „Ketas" nuvyko Romon susitikti su jėzuitu P. Rabikausku. Apie tą kelionę minėtame straipsnyje rašoma:

„Tuo metu P. Rabikauskas jau buvo Grigaliaus universiteto profesorius. Algos, kaip ir kiti dėstytojai vienuoliai, negaudavo. Iš ko pragyvena, nepasakė. Kritikavo kai kuriuos Lietuvos sovietinių istorikų darbus, būtent: „Gedimino laiškus" ir „Istorinius duomenis apie Vilniaus valstybinio universiteto rektorius". Sakėsi pats neskubąs skelbti savo darbų: stengiasi juos visapusiškai patikrinti, kad būtų objektyvūs ir istoriniu požiūriu patikimi. Politinių pokalbių P. Rabikauskas vengė. Išsisukdavo nuo pokalbių ir apie padėtį Lietuvoje bei „Kroniką", apie ką KGB agentas „Ketas" stengėsi kalbėti. Susidarė įspūdis, kad apie šiuos klausimus jėzuitas žino, bet nenori jokių paaiškinimų. Neatsakinėjo į KGB agento klausimus apie kitus Lietuvos emigrantus Italijoje. Tik pasisakė, kad glaudžiai bendradarbiauja su kunigu Liuima".

„Ketas" mėginęs prof. Rabikauską išprovakuoti ir pasiūlęs aplankyti Lietuvą, tačiau prikalbėti nepavyko, o taip pat išgauti bet kokių naudingų žinių apie rūpimiausią dalyką — „LKB Kroniką". Agentas taip pat vengė viešumos. Kai P. Rabikauskas norėjo jį supažindinti su universiteto rektoriumi, J. Kubilius atsisakė, nes jo vizitas esąs privatus, nereikėtų reklamuotis.

Grįžęs į Lietuvą, agentas „Ketas" taip apibūdina P. Rabikauską:

„Tai protingas, pakankamai gudrus žmogus, mokantis maskuoti savo tikrąsias pažiūras, kas apskritai būdinga jėzuitams; kaip mokslininkas palieka labai gerą įspūdį. Labai paslaugus, net pataikaujantis, kartu — orus. Kalbėdamas sugeba apsukriai pakeisti pokalbį norima kryptimi ir taip išvengti nenorimų klausimų svarstymo. Sugeba sudaryti malonią atmosferą".

Žinomas akademikas Jonas Kubilius buvo labai tinkamas pasiųsti pas kitą žinomą akademiką, P. Rabikauską. Juk šiuo atveju netiktų koks eilinis agentėlis, su kuriuo profesorius net į kalbas nesileistų. Tiesiog neįmanoma suprasti, kad toks žmogus, kaip Vilniaus universiteto rektorius, gali patekti į KGB pinkles ir sutikti šnipinėti Lietuvos okupanto naudai. Iš minėto straipsnio šiek tiek paaiškėja ir Jono Kubiliaus kelias į „Keto" tapatybę:

„Remiantis kameros agento „B" medžiaga, aktyvus vadovaujantis organizacijos dalyvis yra VVU profesorius Jucys. Jis glaudžiai susijęs su VVU docentu Kubiliumi. Yra medžiagos, kad pastarasis susijęs su banditiniu pogrindžiu. Kubilių reikia iš pogrindžio atitraukti, užverbuoti ir nukreipti rengti planą dėl Jucio ir kitų organizacijos dalyvių".

Už Jono Kubiliaus verbavimą į KGB „Voratinklį" 1952 metais buvo atsakingi KGB karininkai Jevgenijevas ir Blochinas. Tačiau, nepaisant priežasčių, atvedusių J. Kubilių į šnipinėjimo veiksmus, kaip galima pateisinti Lietuvos universiteto išsimokslinusio žmogaus sutikimą imtis šio negarbingo darbo. Argi dėl „trupinio, aukso, gardaus valgio šaukšto", anot Vinco Kudirkos, jis išsižadėjo pačių brangiausių žmogui vertybių? Pabaigai tik tiek tegalima pasakyti, kad J. Kubilius atsiėmė savo kandidatūrą iš deputatų sąrašo.

D.B.

RUSIJOS „APARTHEID" IR MAFIJA

Rublio sutemų dienas laikinai pakeičia doleris

BR. AUŠROTAS

Įžvalgūs JAV ir iš kitų kraštų spaudos atstovai, reziduoją St. Petersburge, Maskvoje ar kituose didžiuose Rusijos miestuose, vos tik po metų pastebi, kaip ten pasikeitė gyvenimas po nepavykusio „pučo".

Žurnalistas Steven Erlanger dienraštyje The NY Times rugpjūčio 2 d. savo pastabas perduoda skaitytojams, į ką jis atkreipė dėmesį šiame multimilijoniniame Rusijos uoste, populiariai vadinamame „Rusijos lange į Vakarus". Šis straipsnis, vardu „ 'Dollar Apartheid' make a few Russians rich, but Resented — Doleris Apartheid'o rankose praturtina keliolika rusų, bet jie ten nemėgstami". Straipsnį puošia 1-2 šio įdomaus straipsnio užimanti nuotrauka, kurioje rusiškoje iškaboj parašyta „Grill – Baras atidarytas nuo 11-23, pertrauka nuo 16-5:30". Nuotraukoje matome prie restorano durų stovinčius du rusiškus tipus: tai tie rusai, kurie gali įsigyti „kietą valiutą", kaip Aleksandras Guden, skolų išrinkėjas ir valiutos keitimo biznio tarpininkas, ir tokia Liuba „Oktiabr (Spalio) viešbučio prostitutė, kurie ir yra St. Petersburgo nemėgiamas elitas.

Metams nubėgus

Prieš metus laiko atvykusį į Leningradą užsienietį ar į kurį kitą Sov. S-gos didmiestį čiabuviai atpažindavo iš plaukų šukuosenos, iš jo batų formos ir iš jo drabužių. Ir vos tik turistas išeidavo iš Inturisto viešbučio, ir tada „jauni binieriai" jam į ausį šnibždėdavo: „Change money? Sell džinsi? Ar keiti pinigus? Ar parduodi džinsus?"

Šiandien St. Petersburge, visuomet atsigręžusiu veidu į Vakarus, Levi's džinsus galima nusipirkti aerodrome už 54 dol. Taip pat kiekvienas taksi šoferis yra tapęs judančiu valiutos keitimo biuru. Taip pvz. už tam tikrą pravažiuotą atstumą šoferis, pareikalavęs 6 dol. (kas St. Petersburge yra nepaprastai brangu), gaus iš keleivio 10 banknotų. Šoferis labai tiksliai atskaičius jums grąžą: 2 dol. ir 320 rb. Toks šoferis iš savo keleivio taip pat priims ir vokiškas markes, prancūziškus frankus ar angliškus svarus.

Šiuo metu jaunoji Rusijos karta mėgina rengtis vakarietiškai, nors jų drabužių spalvos tamsokos ir gal ne visiškai pataiko į madą. Tiesą pasakius, užsieniuose parduodamų prekių, kaip galvai plauti „šampų", cigarečių, automobilių, VCR ir netgi iš JAV importuotos degtinės St. Petersburge galima laisvai pirktis už dolerius. Taigi, kaip ir ankstyvesniu laikotarpiu, taip ir dabar buvusioje Sov. Sąjungoje tarpe savęs varžosi dvi ekonominės sistemos: viena patamsės — nelegali, o kita oficia , lygiai kaip ir prieš 1991.VIII.20. Tik kas blogiausia, kad dolerinė ekonomija leidžia išlįsti į paviršių dviem nelauktiems luomams: už valutą parsiduodančioms prostitutėms ir mafijos kontrabandininkams. Tuo tarpu eiliniai piliečiai praleidžia ilgas valandas stovėdami eilėse, kad nusipirktų pačius reikalingiausius pragyvenimo reikmenis. Taip pat ir jų menkučiai atlyginimai nėra laiku išmokami. Dabartinės nuotaikos krašte tiksliai atvaizduojamos šiuo parašu ant vieno požeminio geležinkelio vagono, kur ant sienos po prezidento Boris N. Jelcino nuotrauka: „Vagių ir ubagų caras!".

Mafijos muskulai

Ir neseniai atvykusieji į Rusiją gali atkreipti dėmesį į naują socialinį tvarinį: jis muskulingas, lyg tik neseniai iš Barcelonos olimpiados grįžęs svorio kilnotojas. Jis gali būti apsivilkęs juodu megztiniu arba su odine striuke. Žurnalistui pažįstami rusai išaiškino, kad šis tipas yra „mafijos muskulai", išrenkantieji iš skolininkų įvairioms drakoniškoms skolintojų organizacijoms skolingą užsienio valiutą. Dalis šių pinigų vėl grįžta į užsienį ten gamintoms prekėms į Rusiją importuoti — žinoma, nelegaliai.

Ne paslaptis, kad Sov. Sąjungoje pati valstybė kontroliavo į kraštą įvežamus ir išvežamus užsienio pinigus. Nors privati prekyba buvo uždrausta, bet tai dar nereiškė, kad jos nebuvo. Šios nelegalios prekybos reguliuotojai iš šio nelegalumo gražiai uždirbdavo. Taigi tie,kurie pažino to biznio tvarkytojus, galėdavo įsigyti ar JAV gamintus „džinsus" arba per užpakalines duris įeiti į speckrautuves, arba nusipirkti lėktuvo bilietus kelionei į užsienį ar nusipirkti bilietus į pageidaujamą teatro vaidinimą. Tokiu metodu „tepama" užsienio privati prekyba, nors paremta melu ir apgaule kontroliuojamoje imperijoje, visą laiką išsilaikė vandens paviršiuje.

Taigi gal ir netektų stebėtis, kad ir šiuo pereinamuoju laikotarpiu kai kurie komunistai, anksčiau „tvarkę privačią prekybą", ir toliau sėkmingai darbuojasi jų pačių pramintuose takuose. Bet dabar tik toks skirtumas, kad tai, kas yra vykdoma, atliekama visiškai legaliai, tai nėra kontrobanda.

Per septyniasdešimt metų valstybės aparatas kovojo prieš kapitalizmą, spekuliaciją ir prieš dolerį. Tad nėra nieko nuostabaus, kad visuomenės plačiuose sluoksniuose tebejaučiamas nepasitikėjimas pinigų garbinimu. Daugelis rusų, kuriuose dar tebesmilksta tautinės moralės supratimas, nepritaria per greitam šuoliui į Vakarus.

Rublio nužeminimas

Rusijos gyventojai neprivalėtų per garsiai aimanuoti dėl dabartinio jų pinigų nuosmūkio ir ne per daug šaipytis iš dolerio, kaip iš galimo „gelbėjimosi rąsto", numesto skęstančiam piliečiui. Skaitančioji visuomenė negalėtų taip greit užmiršti, kad doleris dažnai būdavo sovietinės propagandos pašaipos objektas. Dar ir dabar galima prisiminti sovietinės satyros žurnaluose „amerikiečio kario kepurę, papuoštą doleriais, kuriai kelią pastodavo komjaunimo gretos".

Šiandien už rublius labai sunku St. Petersburge nusipirkti bananų, kai tuo tarpu už dolerius jų gali pirktis tiek, kiek tik nori. Laikai pasikeitė, ir rublis privalo, nors laikinai, nusilenkti JAV doleriui. Tačiau nieko nėra amžino, gyvenimas nestovi vietoje.

VALIUTOS KAINOS LIETUVOJE

Spalio 5 dieną JAV doleris Lietuvoje atpigo 3 talonais. Atpigo ir kita valiuta. Lietuvos bankas valiutos kainą nustato pagal New Yorko biržos kursą. Šiomis dienomis daugiau žmonių Lietuvoje norėjo ją parduoti. Tarpbankinės biržos duomenimis, Rusijoje JAV doleris kainuoja 309 rublius.

Šiandien Lietuvos banke JAV doleriai perkami po 243.30, parduodami po 250.70, Australijos doleriai perkami 173.60/178.90. Austrijos šilingai 23.30/24.10, Anglijos svarai sterlingų 420.20 /433, Vokietijos markė 167.40/ 172.50, Olandijos guldenai 147.70/152.20, Danijos kronos 41.90/43.29, Kanados doleriai 193.70/199.60, Norvegijos kronos 41.20/43.50, Suomijos markė 52.20/53.80, Prancūzijos frankai 59.50/51, Švedijos kronos 43.90/45.30, Šveicarijos frankai 191.70/197.60, Rusijos rubliai 0.70/1.

TAUTODAILĖS INSTITUTO SUVAŽIAVIMAS

Įvyko rugsėjo 19 d., posėdžiai buvo dailininko Antano Tamošaičio sodyboje. Kartu ten pat buvo turtinga margučių-velykaičių paroda.

Suvažiavo valdybos ir tarybos nariai, atstovai ir įgaliotiniai, iš viso atstovauta 103 nariams. Taip pat svečių teisėmis dalyvavo iš Lietuvos atvykę, tuo metu gyvenę ir dirbę Petro Reginos namuose, keturi dailininkai: Edmundas Akulauskas, Robertas Janavičius, Algirdas Liepinaitis ir Algirdas Baranauskas. Jie kartu turėjo ir savo kūrybos parodą.

Metinį suvažiavimą atidarė valdybos pirmininkė Aldona Veselkienė, pasveikindama suvažiavimo dalyvius ir tuo pačiu pristatydama svečius iš Lietuvos. Apie margučių meno istoriją ir kūrybą skaityti paskaitą pakvietė instituto kuratorių dail. A. Tamošaitį.

Paskaitoje prelegentas įdomiai kalbėjo apie margučių istoriją, aiškino apie margučių raštus, jų reikšmę bei senus simbolius: „Tuose margučių raštuose yra simboliai, tik juos reikia mokėti skaityti. Pvz., apskritimas — saulė, pusė apskritimo — mėnulis, taškeliai — žvaigždės. Grandinės — amžino tęstinumo — draugystės ženklas. Tai atskleidžia tautos praeitį, kultūrą. Dabartinis tautodailės menas tai jau ne kūryba, bet tąsa tautodailės meno".

Tamošaičiai, tik atvykę į Montrealį, demonstravo lietuvių liaudies meną, ruošė margučių marginimo kursus, parodas, ir vietos gyventojai, daugiausia prancūzai, labai tuo domėjosi, vertino.

Margučių marginimo mene svarbu simbolių įvairumas, spalvų derinimas ir techniškai atliktas darbas.

Po paskaitos buvo užkandžiai, Taut. Instituto tarybos posėdis ir suvažiavusių atstovų susirinkimas.

Mandatų komisiją sudarė Ilona Tarvydienė ir Rasa Krokytė. Tarybos posėdį pradėjo Tarybos pirm. Paškevičius.

Atidarydamas posėdį, jis pakvietė susirinkusius susikaupimo minute pagerbti praeitais metais mirusią Anastaziją Tamošaitienę. Tai buvusi tautinių rūbų kūrėja ir audėja, juostų, gobelenų menininkė, pedagogė, dailininkė, keleto knygų autorė. Praeitais metais taip pat mirė TI narė Jurevičiūtė.

Susirinkimą pravedė pirmininkė Vida Remienė, sekretoriavo Birutė Nagienė. Perskaitytas praeitų metų susirinkimo protokolas, kuriame buvo pažymėta, kad institutas yra įkurtas prieš 15 metų, kad kasoje yra buvę 27,000 dolerių. Garbės nariai yra Antanas ir Anastazija Tamošaičiai. (Tamošaitienė tuo metu jau sunkiai sirgusi).

Pranešimus padarė atstovai iš Toronto, Montrealio, Chicagos, Bostono, New Yorko, Rochesterio, N.Y. ir Washingtono.

Iždininkė pranešė, kad iždė turima per 30,000 dol. Yra neišplatintų — neparduotų leidinių (Liet. juostos, Margučiai) daugiau kaip 19 šimtų. Už tuos pinigus yra planuojama leisti naujus leidinius. Paminėta „Lietuvių liaudies menas", „Šiaudinukai"...

Ateinantiems metams tarybai vadovauja: pirm. Paškevičius, sekretorė Birutė Nagienė. Valdybą sudaro: pirm. Aldona Veselkienė, vicepirm. dr. Kazlauskienė, ižd. Adomavičienė, sekretorė Mikejohn, specialiems projektams — Tarvydienė. Kuratorius ir švietimo vadovas — Tamošaitis. Vykdomasis komitetas: Mikejohn, Adomavičienė, Vaitonienė, Tarvydienė.

Dar kartą apžiūrėję margučių parodą, Lietuvos menininkų pasigrožėję originaliais meno darbais (miniatiūriniai rateliai verpimui, verpstės, skulptūros, kryžiai, apyrankės ir dailės paveikslai), aplankę labai įdomią A. Tamošaičio liaudies meno seklyčią, atstovai skirstėsi namo.

BK

NIEKAM NEREIKALINGI

JURGIS JANKUS

1

I

Nors sunku buvo tikėti, bet atrodė, kad jau turėtų būti po visam. Nebegirdėti patrankų gaudimų, tik vienur kitur dar tebekyla stulpai dūmų. Man besidairant, kiek į dešinę dar išsiveržė naujas stulpas ir per kelias sekundes pavirto į juodą grybą, kiek pasmagintą besileidžiančios saulės rausvumu. Ar tai būtų ženklas, kad milijoninės skerdynės pasibaigė. Gali būti. Turėtų būti, bet ateinančią, šiuo metu gimstančią naują teisybę suvokti sunku. Žiūriu į horizonte ką tik išdygusį ir vis besiplečiantį grybą ir galvoju, jog kur paelbyje vokiečiai kokį šaudmenų sandėlį susprogdino, kad nepatektų į užtvinstančių bolševikų rankas.

Stoviu ant lėkšto kranto, žiūriu į anoje pusėje paliktus dūmus, į vokietį, besiiriantį per upę atgal, ir kaip šviesa ateina mintis, kad toks kataklizmas negali nudilti, nepalikęs žmonijoj jokių pėdsakų. Ima rodytis, kad pagaliau žmonija ras žmogų, krauju nusipraususį, skausmu nusivaliusį, žmogų viso gyvenimo centre. Ne partiją, ne ideologiją, bet paprastą, gyvą žmogų, atėjusį tiesiai iš Viešpaties rankos. Tą didžiausią šios žemės stebuklą, kuris net dantimis griežd amas nori pats save sunaikinti.

Vokietis jau pasiekė aną krantą, išlipo ir riša valtį. Viduje pajuntu nutekantį jaukų šilumos gumulą, panašų į tą, kurį pavasarį suveldavau iš besišeriančios karvės plaukų. Švelnų, minkštą, į kurį motina susismaigstydavo adatas. Ir tą manąjį, tokį šiltą ir jaukų tuoj perveria aštri adata: aš čia toje pusėje, o jis, vokietis, pasilieka tenai, savo namuose, kurie po valandos kitos gali tapti nebe jo. Ir jis pats...

Kai pasiekiau Eldę, dar nežinojau, kas už kelių akimirksnių atsitiks. Upė buvo neplati, srovė gana rami, bet gili. Perbristi negalėjau nė galvoti, o plaukti nemokėjau. Užaugau, kur tebuvo tik linmarkos. Kai kurie mano amžininkai pramokdavo pasitaškyti ir tose linmarkose, bet manęs vanduo niekada netraukė. Gal todėl, kad man dar ančiukus tebeganant, iš tų pačių linmarkų net du skenduolius ištraukė. Abu gerokai vyresnius už mane, bet abu nemokančius gerai plaukti. Kai kiti taškydavosi kūdroj įsistūmę linų slogtį, jie įšoko nuo kranto panardyti. Man net į slogtį įsikibus buvo nedrąsu kojomis taškytis, ypač jeigu žinojau, kad, nuo slogčio nuslydęs, kojomis žemės nepasieksiu, užtat ėjau Eldės pakrante ir dairiausi, ar nerasiu ką įsistumti į vandenį. Kokį lentgalį, rąstigalį ar ganyklos vartus, kurių esu matęs eidamas per laukus. Nebuvo net jokio padoraus šapo, tik kiek toliau pakrantėje buvo medžiuose paskendusi sodyba. Nuėjau. Jau iš tolo pamačiau, kad upėje, šalia pilko pastatėlio yra valtis. Tuoj galvon šovė mintis tyliai prislinkti ir čiupti valtį. Tik persikelti, tik į kitą pusę. Stabterėjęs net apsižvalgiau. Iš tos vietos nieko nebuvo matyti, bet niekada nežinai, ar tavęs niekas nemato. Ir tikrai, kiek arčiau priėjęs, pamačiau prie tvoros stovintį vyrą. Pasveikinau. Kai tik pasigutentaginom, tuoj išdėsčiau savo bėdą. Tiek kilometrų, net iš anapus Rytprūsių ligi čia laimingai atbėgęs, nenorėčiau, kad prie to upelio jie mane pasigautų. Perkelti? Jis galėtų, bet kad vargu ar verta. Anoje pusėje jau amerikiečiai. Jis pats šiandien matęs ana puse Eldės jų mašinėlę pralekiant. Turbūt ieškoję tilto. Tiltas irgi čia pat už kokios poros kilometrų. Jie esą gal jau netoli Berlyno. Kad jau ligi čia atėjo, tai Berlyno rusams taip lengvai neatiduos. Kad kokį kitą miestą, bet Berlyno niekada. Mėginau aiškinti, kad amerikiečiai su anglais Vokietiją ligi Elbės atidavė Stalinui. Kai taip susitarė, tai taip ir bus. Vakariečiai savo žodžio tikrai laikysis. Rusai gal ir neatlaikytų, bet vakariečiai tikrai laikysis. Vokietis tik ranka numoja. Esą į kitą pusę perkelti jam nesunku, bet ką aš ten veiksiu. Toje vietoje tik kemsynai. Nakvynę gal gautum už kokios poros kilometrų (jis pasakė vietos ar žmogaus vardą, kuris visiškai atminty neužkliuvo), o kai sutems, tai ir tų galiu neužtikti. „Verčiau pernakvok, papasakosi, kaip tie bolševikai atrodo, o rytoj galėsi nueiti į (vėl pasakė galvoje neužkliuvusį vardą) pasimatyti su amerikiečiais. Su jais galėsi ir į Berlyną sugrįžti".

— Ten jau rusai, — tiesiai man už nugaros pasigirdo moteriškas balsas.

Balsas buvo toks staigus, kad net krūptelėjau. Ji nepasakė „ten", bet paminėjo tą patį, galvoje neužkliuvusį kaimelio, o gal kokio dvaro, vardą.

Vokietis irgi lyg krūptelėjo.

Kas sakė? — paklausė.

Pasisukau ir aš. Prieš mus stovėjo jauna moteris.

— Uta atbėgo. Rusai ant tilto pastatė sargybas, kad niekas į aną pusę neišeitų. Gaudo mergaites ir jaunas moteris. Uta su Lori atbėgo slėptis.

— O kur amerikiečiai?

— Sako, kad anoj pusėj. Bet kur mums slėptis?

— Keliamės į aną pusę, — net nepagalvojęs pasakiau.

Vokietis kelis akimirksnius tylėjo, paskui pasakė moteriai:

(Bus daugiau)

Maironio biusto atidengimo iškilmėse Clevelande rugs. 13 d., muzikinę dalį atlikęs (iš kairės) Vytautas Kernagis, programos pranešėja Dalia Orantaitė-Bankaitienė ir Marius Šaduikis.

VOKIEČIAI APIE LIETUVĄ

KAZYS BARONAS

Vokietijos tremtinių spauda įdeda įvairių kelionių įstaigų skelbimus, kviečiant vokiečius aplankyti savo gimtąjį kraštą. Gimtinių ilgesys ypatingai kutena vyresnės kartos atstovų širdis. Tad pasiūlytos autobuse žemesnės kainos už lėktuvo ar traukinio — pensininkų yra mielai laukiamos.

Nevisuomet tokios kelionės vyksta be jokių nesusipratimų ar keblumų. Rugsėjo mėn. 26 d. Rytprūsių vokiečių savaitraštyje „Das Ostpreussenblatt" Heine Ortschwager rašo, kad jo autobusas su Rytprūsių vokiečiais Lietuvos-Lenkijos pasienyje išstovėjo 13 val. Gal reikėtų ir ilgiau laukti, jeigu „niekieno žemėje" į karštą autobusą nebūtų įlipusi palydovė, lietuvė — studentė ir sumokėtos muitininkams 15 markių nuo kiekvieno asmens (Suprantu aš keliautojus, kadangi ši vasara Europoje buvo labai karšta — K.B.). Vokietis rašo, kad rytprūsiečiai daugiausia buvo 65-72 m., prie 32° karščio jie ieškojo vandens, gamtos reikalams bėgo į mišką. Ta pati istorija pasikartojo grįžtant į namus. Kai kurių keliautojų sutino kojos. Mėginta „patepti" lietuvių muitininkus, tačiau netikėtai atvykęs karininkas išsklaidė ir tą paskutinę viltį. Vokietis daugiausia kaltina lietuvius. Jis matė Lietuvos autobusą, vykstantį į Lenkiją. Viską reikėjo iš jo iškrauti. Atidžiai buvo tikrintas autobuso vidus (suprantama, kadangi iš Lietuvos neleidžiama be muito išvežti prekes – K.B.). Vokietis nepataria keliauti autobusais. Vietoje trijų dienų Karaliaučiuje, vokiečiai praleido tik dvi dienas, vieną parą išstovėdami Lietuvos-Lenkijos pasienyje. Tačiau kelionę pensininkai apmokėjo pilnai ir tai brangiu 2 tūkst. markių bilietu.

Šiemet Klaipėda atžymėjo 740 m. įsteigimo sukaktį. Ta proga iš Vokietijos buvo atvykę Klaipėdos krašto vokiečių sąjungos atstovai, sulaukdami Lietuvos uostamiestyje gražaus priėmimo, lietuviško svetingumo. Jau parodoje, atidarytoje miesto burmistro Benedikto Petrausko, buvo išstatyta daug nuotraukų. Bet visų dėmesį patraukė 1939 m. miesto modelis (3 x 4 m), suprojektuotas Georg Grentz. Modelis buvo perduotas Klaipėdai. Burmistras užtikrino, kad modelis bus saugojamas ir išstatytas garbingoje vietoje.

Iškilmės viršūne buvo miesto herbo ir vėliavos pašventinimas bei iškilminga akademija miesto teatre. Pirmu kalbėtoju buvo Vokietijos klaipėdiečių — vokiečių sąjungos atstovas Uwe Jurgsties.

Rytprūsių vokiečių savaitraštis į padanges kelia lietuvių atstovų kalbas, pasakytas ne tik Klaipėdos gyventojams ar atstovams iš Vokietijos, bet taip pat ir svečiams iš Prancūzijos, Švedijos, Japonijos, Rusijos. Iš Klaipėdos burmistro kalbos korespondentas įrašė tokius žodžius: „atvykę į šį miestą, buvę jo gyventojai jauskitės, kaip atvykę į savo namus". Be to, B. Petrauskas savo kalboje Klaipėdą vadino vokišku „Memel" vardu. Laikraštis pyksta, kad Liubecko miesto tarybos pirm. Peter Oertling, sveikindamas iškilmės dalyvius, mūsų uostamiestį vadino Klaipėda, o ne „Memel". Savaitraštis daro pastabą: nejaugi miesto istorijoje niekuomet nebuvo „Memel" vardo? (Liubeck susigiminiavęs su Klaipėda).

Vakare mieste vyko didelis paradas. Korespondentas džiaugiasi, kad šalia Lietuvos trispalvių buvo matomos ir Vokietijos vėliavos. Lietuviai stipriai plojo, matydami žygiuojančius Vokietijos lietuvių-vokiečių kultūros draugijos narius.

Naktį, uostamiesčio padangę nušvietė margos ugnys (fejerverkai), padovanoti Riugeno salos.

Šiandieną, rugsėjo mėn. 29 d. didžioji Vokitijos spauda aprašo Aleksandro Abišalos viešnagę Lenkijos sostinėje, kadangi Lietuvos premjero atvykimu buvo atšildyti Vilniaus-Varšuvos diplomatiniai santykiai. Pasirašytos kelios sutartys su Lenkijos min. pirm. Hanna Suchocka. Santykiai buvo gerokai atšalę, kadangi lietuviai uždraudė lenkiškų tarybų darbą, apkaltindami jas bendradarbiavimu su sukilėliais 1991 m. rugpjūčio mėn.

Miuncheno, „Sueddeutsche Zeitung" dienraščio Varšuvos korespondentas Tomas Urban rugsėjo mėn. 29 d. rašo, kad pravažiuojantį per Lenkijos sostinę Vytautą Landsbergį niekuomet nesutikdavo ir nepasveikindavo joks užsienio reikalų pareigūnas, lenkams demonstratyviai parodant solidarumą su 250 tūkst. Lietuvos lenkų. Korespondentas rašo, kad jaunas, tik 37 m. Lietuvos min. pirm. A. Abišala užtikrino Varšuvą, kad tautybių mažumoms Lietuvoje yra užtikrinamos visos teisės. Korespondentas taip pat pažymi, kad Varšuvos pritarimu gen. L. Želigovski neteisėtai 1920 m. užėmė Vilnių, kurį Lenkija po dviejų metų įjungė į savo valstybę. Vilniaus okupacija ir buvo tuo „kabliuku", nepalaikant Lietuvai jokių diplomatinių santykių su Lenkija. Užsienio reikalų min. Skubiševski, viešėdamas sausio mėn. Vilniuje, užtikrino, kad antro gen. L. Želigovskio tikrai nebus.

SVEIKINAME
MARIJONĄ OSTRAUSKĄ

Gimtadienio proga. Linkime geros sveikatos, stiprybės, ilgų metų ir Dievo malonių.

Mylinti šeima

MALDOS ŽYGIS

Už pilnutinę Lietuvos laisvę ir religinį jos atgimimą

Lietuva, kentėjusi okupacinį svetimųjų jungą ir su juo kovojusi ištisus dešimtmečius, 1990 m. kovo 11 aktu paskelbė savo nepriklausomybę. Deja, okupacinė Rusijos kariuomenė tebėra Lietuvoje. Jos grėsmė nėra pašalinta, o jos išvedimas iš Lietuvos žemių ne tiktai delsiamas, bet ir kliudomas jėgą teturinčių imperinio nusiteikimo sluoksnių.

Religinis Lietuvos atgimimas žengia pradinius žingsnius. Jo veikėjų jėgos labai ribotos, o misijinė užduotis milžiniška. Ryškėja ateistinio režimo padaryta didelė dvasinė bei moralinė žala, ypač jaunimui. Tokios didelės užduoties akivaizdoje jaučiame, kad vien savo žmogiškomis jėgomis viso to pasiekti negalėsime. Reikalinga antgamtinė pagalba, kurios dėka ir silpnos jėgos tampa stipriomis.

Dėl to kviečiame visus tautiečius į bendrą maldos žygį, pasinaudojant visiems prieinama rožinio malda, kreiptis į Visagalį Viešpatį per Išganytojo Motiną Mariją. Kviečiame kasdien sukalbėti bent vieną rožino paslaptį, pradedant 1992 m. spalio mėnesiu. Jei atsiras bent 10% tokių žmonių, susidarys stipri maldos armija, neregimu būdu kovojanti už pilnutinę Lietuvos laisvę ir dorinį bei religinį jos atgimimą.

Kai II pasaulinio karo pabaigoje Austrijai rūpėjo priversti sovietinę armiją pasitraukti iš jos žemių, neturėjo tam karinės jėgos (7 milijonai austrų prieš 220 milijonų sovietų). Krašto tikintieji susitelkė į maldos žygį: 10% austrų įsipareigojo kasdien kalbėti visą rožinį. Atsirado 700,000 tokių maldininkų armija, kurios ginklas-malda laimėjo; sovietinė armija pasitraukė 1955 m. gegužės 13 d. Dar ir dabar tuo stebisi kariniai strategai bei istorikai.

1990 m. vasarą, kai jokie kraštai Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo pripažinti nedrįso, JAV Lietuvos vyčiai suorganizavo rožinio pynę: ištisą dieną ir naktį, kuris nors iš jų kalbėjo rožinį iki Lietuvos nepriklausomybė buvo pripažinta viso pasaulio šalių. 1991 m. vasarą Lietuvos vyčiai savo seime priėmė rezoliuciją ir toliau tęsti šią maldą, iki iš Lietuvos bus išvestas paskutinis Rusijos kareivis.

Šie austrų ir Lietuvos vyčių pavyzdžiai skatina pradėti maldos žygį plačiausiu mastu. Juk minėtasis ginklas-malda yra visų mūsų rankose. Panaudokime jį savo tautos gyvybei stiprinti ir jos dvasinei bei valstybinei gerovei kelti. Telkime rožinio maldos būrelius. Kiekvienoje parapijoje teatsiranda iniciatorių grupė ir nedelsiant tepradeda maldos žygį. Tęskime tą žygį iki pilnutinės Lietuvos laisvės bei nepriklausomybės įtvirtinimo ir religinio atgimimo suklestėjimo!

Paulius A. Baltakis, OFM
vyskupas lietuviam katalikams
už Lietuvos ribų

MŪSŲ KOLONIJOSE

Worcester, MA

MINĖSIME LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĘ

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa ir skautės,-tai lapkričio 22 d., sekmadienį, ruošia Lietuvos kariuomenės atkūrimo 74 metų sukakties minėjimą.

10 val. ryto uniformuoti šauliai ir skautai organizuotai su vėliavomis dalyvaus šv. Mišiose Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, kurias už visus žuvusius dėl Lietuvos laisvės užprašė šaulių kuopa. Po Mišių vyks trumpos žuvusių pagerbimo iškilmės prie paminklo šventoriuje.

Minėjimas 3 val. p.p. vyks Maironio Parko patalpose. Paskaitą skaitys Cape Cod apylinkės Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Alfonsas Petrutis. Po minėjimo sesės šaulės pavaišins kavute ir pyragaičiais.

Rengėjai kviečia visus minėtą sekmadienį pagerbti žuvusius karius, šaulius, partizanus, o jų labai daug žuvo kovose dėl Lietuvos ne tik per pirmąjį, bet ir antrąjį pasaulinį karą bei partizaninėse kovose prieš sovietinę okupaciją. Prisiminkime žuvusius prie televizijos bokšto Vilniuje ir Medininkų sargbos poste. Jie visi yra kilnus pavyzdys kaip reikia aukotis už tėvynės laisvę. Dalyvaukime pamaldose ir minėjime patys ir pasikvieskime draugus dalyvauti.

J. M.

Lietuvių kultūriniuose darželiuose Clevelande rugsėjo 13 d. prie J. Basanavičiaus biusto (iš kairės): Marius Šaduikis, Rita Balytė, Dalia Orantaitė-Bankaitienė, Vytautas Kernagis, Ilona Kuprevičiūtė ir Juris Čiurlionis.

DOVANOS IR PARAMA ARTIMIESIEMS LIETUVOJE

VAISTAI

Pristatme įvairių rūšių receptinius ir visus kitus, Vakarų Europoje gaminamus, vaistus.

Receptai nereikalingi, jei žinomas vaistų pavadinimas.

MAISTAS

Siuntinys Nr. 10.

Praktiškas ir įvairus maisto siuntinys. Konservuota mėsa (6 dėžutės), 1 sv. margarino, 1 stiklinė tirpstančios arbatos, 1 stiklinė tirpstančios kavos, 2 sv. pupelių kavos, 4 sv. cukraus, 2 sv. sūrio, 1 dėž. saldaus pieno, 2 dėž. šprotų, 1 dėž. saldainių, 2 lt. valgomos alyvos, 4 sv. geros rūšies dešros, 1 butelys alkoholinio gėrimo. **$130.**

RŪBAI

Vietoje rūbų, avalynės, medžiagų siuntimo mes patariame pervesti tam tikslui skirtą sumą pinigais, doleriais, markėmis. Bus praktiškiau ir naudingiau dovanų gavėjams. Mes galime tai padaryti greitai ir taupiai.

Parduodame „Olympia" (portable) rašomas mašinėles ir „Optima" (portable electronic) raš. mašinėles su lietuvišku šriftu.

Sudarome testamentus, pervedame palikimus į Lietuvą arba kitus kraštus klientui pageidaujama valiuta, atliekame finansines ir kt. banko operacijas. Patariame ir atidarome „Offshore" deposito sąskaitas įvairia valiuta, tarpininkaujame vakarų bendrovių, „investment trusts", „unit trusts" akcijų įsigijime ir kt. įvairių dokumentų sudaryme.

BALTIC STORES & CO.
(Z. Juras, V. Juras).
11 London Lane, Bromley,
Kent, BR1 4HB, England.
Telef. 081-460-2592.
Fax. 081-318-7643.

TIK PER ANGLIJĄ GREIČIAU IR TAUPIAU.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- **MLS.** Kompiuterių ir **FAX** pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veltui**
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.

312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Moving — Kraustymas

Profesionalus patarnavimas prieinamomis kainomis, Jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis:
Vytas: tel. 312-436-5219
Gediminas: tel. 312-925-4331

Richard Hanus, adv.
Imigracijos įstatymų žinovas
Pirma konsultacija — veltui
205 W. Randolph, Suite 2100
Chicago, Il 60606
Tel. 312-357-0033

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- **MLS** kompiuterių ir **FAX** pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- **Visi agentai kalba lietuviškai**
- Nuolaida pensininkams

Century 21
REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS

Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAIČIUI
Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

FOR SALE

77 St. & Kostner 3 bdrm., 2 baths, large kitchen, family rm., finished bsmt.; 2 car garage; major appliances. Excellent condition.
Call 312-585-2950

FOR RENT

IŠNUOMOJAMAS
3½ kamb. modernus butas pirmame aukšte, Marquette Pk. apyl. Su šiluma, oro vėsinimu; moderni virykla, šaldytuvas, skalbykla su mašinomis. Suaugusiems.
Tel. 708-361-5594

Išnuomojamas modernus 5 kamb. 2 mieg. butas antram aukšte, Marquette Pk. apyl. Centralinis oro vėsinimas, balkonas. Skambinti: **708-795-4402**

Išnuomojamas gražus, šviesus butas arti 43 ir Washtenaw vienam arba dviem vyr. amžiaus asmenims. Antras aukštas. $375 mėn. Nuomininkas užsimoka už šilumą, elektrą ir virimo dujas. Reikia „security deposit".
Tel. 312-767-2680

IEŠKO

Du tvarkingi, dirbantys, negeriantys ir nerūkantys vyrai ieško nedidelio pigaus buto. Gali patiekt rekomendacijas.
Tel. 312-471-4263

VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS

Genrikas Songinas

Knyga, kurią pradėjus norisi ir toliau skaityti. Istoriniai faktai ir nuotaikos, mitologija ir nuotykiai susipynę į vaizdingus pasakojimus, kurių realybė nekelia abejonių.

Lengvai, sklandžiai skaitoma knyga, kuri tinka jaunam ir senam.

Gražiai apipavidalinta, kietais viršeliais, patraukliu dail. Ramintos Lapšienės aplanku ir vinjetėmis. Puiki dovana įvairiomis progomis. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyventojai dar prideda 64 ct. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL. (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agentūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: **1-708-422-3000.** Darbo val.: **pirmad., antrad., ketvirtd. ir penktd. 9 v.r.—5 v. p.p. Trečd. 9 v.r.—7 v.v.**

IR LABDAROS ĮSTAIGOMS SUNKIAU VERSTIS

Dėl ekonominių priežasčių mažėjant valstybinių įstaigų teikiamiems socialiniams patarnavimams, vis daugiau to darbo tenka pelno nedarančioms šalpos organizacijoms. Bet smunkant ekonomijai ir jų įprastinės pajamos mažėja. Didžiulės korporacijos sumažino savo reguliariai duodamas aukas tuo pačiu metu, kaip ir valdžia sumažino savo skiriamas priedines lėšas tų privačių įstaigų darbui.

Pelno nedarančių organizacijų draugijos egzekutyvinė direktorė Katie Burnham pareiškė: „Per paskutinius dvejus metus pelno nedarančios organizacijos patyrė itin staigų augimą jų pareikalavimo, jų teikiamų patarnavimų. Dabartinis pareikalavimas jų teikiamų patarnavimų taip išaugo, kad nebeliko jokio proporcingumo tarp jų pajamų augimo ir jų teikiamų patarnavimų pareikalavimo, o tos įstaigos nebežino, kur daugiau galima ieškoti lėšų".

Tas pareikalavimas išaugo dėka vis didesnio dėmesio, kreipiamo į tokias socialines problemas kaip vaikų skriaudimas, AIDS ligonių priežiūra ir globa, benamiai, pagalba narkotikų sužalotiems žmonėms ir dar daugybės kitų blogybių. Tuo tarpu tačiau dar nėra atrasti nauji mechanizmai telkti lėšas su visomis tomis bėdomis tvarkytis.

Katie Burnham duoda kelis tokius pavyzdžius: kaimynams ir socialinių patarnavimų teikėjams bei gydytojams pradėjus atidžiau stebėti, ar neras vaikų skriaudimo ženklų, žymiai padaugėjo vaikų, kurie turėjo būti atimti iš juos skriaudžiančių tėvų, bet nei valdžia, nei privačios, pelno nedarančios tokius vaikus globojančios įstaigos nebeturi lėšų padidėjusiam skaičiui tokių globos reikalingų vaikų. Kitas pavyzdys yra beraščius suaugusius skaityti mokanti mokykla. Ji dabar jau turi žymiai paaugusį skaičių prašymus padavusių kandidatų, bet nebepajėgia pasamdyti pakankamai mokytojų jiems.

Pelno nedarančios įstaigos, jų tarpe ir religinės sveikatos priežiūros, švietimo, socialinių patarnavimų, gamtos švarinimo ir dailės puoselėjimo įstaigos bei organizacijos agresyviai ieško naujų, priedinių lėšų šaltinių. Viena apie 40 gamtosaugos organizacijų grupė susibūrė į bendrą fondą, pasivadinusį „Earth Share", ir išsikovojo teisę konkuruoti su „United Way" jungtine žmogaus gerovei patarnavimus teikiančia organizacija, kuri telkia lėšas jai priklausančioms įstaigoms per algų nurašymus darbovietėse. Įmonės, kurios anksčiau tokiu būdu rinkti aukas leido tik United Way organizacijai ir neseniai įsileido ir Earth Share, rado, kad turėdami pasirinkimą kaip aukoti, žmonės padidino savo aukas 150%, ir aukos duodamos įprastinei United Way organizacijai paaugo 75%, nežiūrint pastarosios organizacijos vadovybėje įvykusio skandalo.

Taip staigiai išaugus humanitarinių patarnavimų reikalavimui, išaugo ir įsiteisinimo prašymai naujai steigiamoms pelno nedarančioms įstaigoms. Bet kai norintieji tokias įstaigas steigti sužino, kaip trūksta lėšų, jie verčiau steigia savanoriškas organizacijas, sako Elaine Coolbrith, dirbanti Massachusetts valstijos įstaigoje, padedančioje tokioms organizacijoms įsisteigti.

Nors krentant dolerio pajėgumui, tų organizacijų gaunamų lėšų vertė yra žymiai sumažėjusi, pasirodo, kad net ir sunkios ekonomikos klimate dauguma įmonių beveik nemažina savo pasirinktoms organizacijoms skiriamų aukų. Tačiau nežiūrint to, labdaringos pelno nedarančios organizacijos jaučia spaudimą padidinti savo ekonominį našumą. Kadangi sunku išrinkti daugiau lėšų iš aukotojų, jos stengiasi lėšų trūkumus išlyginti, mažindamos savo tarnautojų skaičių, su kitomis organizacijomis bendrai naudotis kai kuriais resursais ir net susijungti, kai nebesiseka išsilaikyti savarankiškai.

Daugelis organizacijų išeinančio tarnautojo vieton nepasamdo kito. Kitos organizacijos persikelia iš vietovės, kur viskas kainuoja brangiau, į pigesnę, kaip pvz. padarė „Care" organizacija, persikeldama iš New Yorko į Atlantą, Georgia.

Žinome, kad ekonominius suvaržymus jaučia ir katalikiškos įstaigos, kaip Chicagos arkivyskupijos socialinių patarnavimų ir labdaros įstaiga Catholic Charities, JAV vyskupų užsienio šalpos organizacija Catholic Relief Services ir net vietinės parapinės katalikų mokyklos bei ligoninės ir klinikos. Džiugina, kad, pergyvenant sunkius laikus, žmonės padidino tokioms organizacijoms duodamas savo aukas. Susirūpinimą kelia tik daug greičiau augantys skaičiai vargšų, ligonių ir nuskriaustųjų. Bet užtat didėja ir tų organizacijų išprusimas ir sugebėjimas už tuos pačius pinigus suteikti daugiau patarnavimų ir rasti naujų būdų telkti lėšas.

a.g.

NETURĖJO PINIGŲ NUOMAI...

Kai šerifo pareigūnai atvyko į vienus pietinės Chicagos miesto namus prievarta iškraustyti gyventojus dėl nuomos nemokėjimo, be automatinių šaunamųjų ginklų, miegamojo kambario seife rasta beveik milijonas dolerių. Buto nuomininkai buvo atsilikę su nuomos mokėjimu tik apie 500 dolerių.

Pranciškonų novicijai iš Lietuvos liaudies dainomis linksmina ateitininkų kultūrinės savaitės Kennebunkporte dalyvius.

Nuotr. **Petro Ąžuolo**

Lietuvos skautų vadovų stovykloje prie Baltijos jūros susitikę broliai ir sesės iš trijų kontinentų — Europos, Amerikos ir Australijos. II eil. centre LSS Seserijos VS B. Banaitienė ir LS Brolijos VS Ged. Deveikis. Dešinėje LSS Tarybos pirm. S. Miknaitis.

ŽMOGUS IR VANDUO

Kiekvienas vaikas mokykloje sužino vandens formulę: dvi molekulės vandenilio ir viena deguonies. Tačiau gamtoje būtų sunku surasti vandens tik su šia sudėtimi. Paprastai vandenyje yra ištirpusių įvairių mineralų bei kitų priemaišų. Vieni mineralai žmogaus organizmui reikalingi ir naudingi, kiti pagerina vandens skonį, o dar kiti (pvz. geležis, siera) suteikia vandeniui nemalonų kvapą ar spalvą.

Žmogus, kaip ir daugelis gyvų organizmų, negali gyventi be vandens. Nevalgę žmonės daug ilgiau išgyvena, kaip negėrę. Sakoma, kad moters kūną sudaro 55-65% vandens, o vyro — 65-75%, todėl mes visi esame savotiški „vandeniniai gyviai". Galbūt pati didžiausia žmonijos nelaimė būtų geriamo vandens trūkumas, kuris vestų į visišką chaosą ir eventualų civilizacijos subyrėjimą.

Tam tikru laiku žmonės buvo įsitikinę, kad vandens ištekliai yra neišsemiami, nes jų visuomet pakako, o, antra vertus, tie ištekliai savaime pasipildo kritulių forma. Tačiau, daugiau dėmesio kreipiant į gamtosaugą, pastebėtas labai bauginantis reiškinys: geriamas vanduo gali ir išsibaigti. Jau dabar yra vietovių — net Amerikoje — kur pradeda trūkti geriamo vandens. Pramonei ir miestams plečiantis, proporcingai didėja gyventojų skaičius ir vandens užteršimas. Juo labiau, kad žmonių gyvenvietės kuriasi net ten, kur nėra natūralių vandens išteklių ir jis turi būti atgabenamas iš labai toli. Tokia situacija yra ir Californijoje, sakykim, Los Angeles mieste. Didžioji dalis vandens čia „importuojama" šimtus mylių iš Colorado upės specialiais kanalais. Vietinio, t.y. miesto aplinkoje gaunamo vandens, gyventojams toli gražu nepakaktų, net ir labai taupant (prailgėjusios sausros metu Californijoje vanduo buvo normuojamas). Kokiai gamtos nelaimei (pavyzdžiui, žemės drebėjimui) ištikus ir vandens iš kitur tiekimą sustabdžius, didieji Californijos miestai atsidurtų labai pavojingoje padėtyje.

Vandens tarša gali būti dvejopa: natūrali ir žmogaus veiksmų sukelta. Šiuo atveju natūralioji tarša — ištirpę įvairūs mineralai, druskos — sudaro tik nedidelę vandens užteršimo dalį. Daugiausia taršos pagamina žmogus ir jo veiksmai: įvairūs nuodai, chemikalai, trąšų nuotakos, pramonės atliekos, miestų kanalizacija ir t.t. Tačiau abi taršos rūšys sukelia pavojų sveikatai ir nuolat mažina geriamo vandens kiekį.

Maždaug 50 nuošimčių geriamo vandens Amerikoje gaunama iš žemės paviršiuje esančių rezervų: upių, ežerų. Šis vanduo yra atviras atmosferos taršoms. Kita geriamo vandens pusė imama iš žemės. Šis vanduo užteršiamas daugiausia žmogaus pagamintomis taršomis. Tiek į paviršiaus, tiek į žemėje esantį vandenį ilgainiui patenka pačios taršos, nes vanduo gamtoje nuolat maišosi.

Žmonės, kurie gyvena dideliuose miestuose ir geriamą vandenį gauna iš vienos vietos (Chicagos atveju — Michigano ežero), paprastai gali labiau pasitikėti jo kokybe. Nors ir čia pasitaiko įvairių problemų, pvz. švinas iš senoviškų vandentiekio vamzdžių, ypač senesniuose namuose. 1986 m. Amerikoje uždrausta vartoti švininius vamzdžius ar švininę medžiagą jų sujungimui.

Turint įtarimą, kad vandenyje gali būti švino, galima šiek tiek apsisaugoti paprastomis priemonėmis. Virimui ir gėrimui vartoti tik šaltą, kiek ilgiau nuleistą, vandenį, nes karštas vanduo iš vamzdžių ištraukia daugiau švino. Ilgiau nevartojus (sakykim, per naktį) vandens, paleisti iš čiaupo, kol pradės tekėti tikrai šaltas. Ypač reikia nuo švino vandenyje saugoti kūdikius ir vaikus,nes jų organizmas jautresnis švino nuodams. Švinas paveikia kepenis, nervus, kartais apsinuodijimas gali būti ir mirtinas.

Yra patikimų įstaigų, kurios vandenį patikrina už palyginti neaukštą kainą. Geriausia šiuo atveju kreiptis į EPA laboratorijas, kurių adresus galima rasti telefonų knygose. Šios įstaigos rekomenduos patikimus žmones vandens patikrinimui. Atrodo, kad atėjo laikas rimčiau pažvelgti į žmogui būtiniausius šios planetos išteklius ir labiau susirūpinti jų apsauga.

D.B.

Mylimam Vyrui ir Tėveliui

A.†A.
JONUI KRIVIUI

iškeliavus Amžinybėn, giliai užjaučiame žmoną RAMUTĘ ir dukterį VIRGINIJĄ.

V. A. Burkūnai
I. S. Ilgūnai
J. Jankus
O. Kaslauskaitė
N. B. Kšinskai
E. V. Kutkevičiai
K. Puodžiūnas
D. J. Saladžiai
J. Vitkus
I. V. Žmuidzinai

NOTICE OF LIQUIDATION

Notice is hereby given that pursuant to the provisions of Section 207 (a) (1) (A) of the Federal Credit Union Act, the **Kasa-Lithuanian Federal Credit Union, Charter Number 23595, 86-21 114th Street, Richmond Hill, New York 11418,** has been placed into involuntary liquidation by order of the National Credit Union Administration Board. All creditors having any claim or demand against said credit union are required to present their claims, together with proof, to the following address:

Liquidating Agent
National Credit Union Administration
Asset Liquidation Management Center
4807 Spicewood Springs Road — Suite 5100
Austin, Texas 78759
Telephone: (512) 482-4550

Under the provisions of the Federal Credit Union Act, all claims **not filed by November 10, 1992,** may be barred, and claims rejected or disallowed by the Liquidating Agent shall be likewise barred.

John M. Hollis
Liquidating Agent

A.†A.
DR. VLADUI RAIŠIUI

mirus, jo dukrai NIJOLEI ir žentui ROMUI, jo sūnui VIDMANTUI ir marčiai NIJOLEI bei anūkams VIKTORUI ir RASAI reiškiame širdingą užuojautą.

Irena Blekytė ir Allan Johnson
Petras Blekys

A.†A.
Dr. VLADUI RAIŠIUI

mirus, jo žmoną ANITĄ, sūnų prof. VIDMANTĄ RAIŠĮ ir dukrą NIJOLĘ su šeimomis giliai liūdinčius nuoširdžiai užjaučiame.

Lietuvių Bendruomenė,
Seattle, WA apylinkė

GAIĐAS–DAIMID

EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša
kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke
Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago
Visų telefonas: 708-974-4410

INTERNATIONAL
TRAVEL CONSULTANTS
Žaibas

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija
„ŽAIBAS" — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

5525 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457
Telefonas (708) 430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 350-115 ir 778-392

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL *Federal* SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 **PHONE (312) 847-7747**
INSURED BY FDIC

PETKUS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.
Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami **1-(312)-476-2345**

ANTHONY B. PETKUS **DONALD M. PETKUS**
DONALD A. PETKUS

APLINK MUS

x Sol. Dalia Eidukaitė-Fanelli ir Ann Marie Kassel atliks dalį programos koncerte, kuris įvyks spalio 18 d., sekmadienį. Koncerto akompaniatorius Robertas Mockus. Rengia Jaunimo centro valdyba. Visuomenė kviečiama dalyvauti koncerte ir po jo vakarienėje, kuri bus rengiama kavinėje.

x Jaunimo Centro Moterų klubas kviečia visus skaniai papusryčiauti spalio 11 d., sekmadienį, Jaunimo centro kavinėj. Blynai bus kepami nuo ankstaus ryto, ir visi laukiami.

x ASS Chicagos skyriaus metinėje sueigoje šį penktadienį, spalio 9 d., 7:30 v.v. pasižadėjimus duos Korp! Vytis nariai: Andrius Panaras, Tadas Misiūnas ir Andrius Utz ir ASD — akademikų skaučių draugovės narės Laima Pauliūtė, Jūratė Jankauskaitė ir Gailė Sabaliauskaitė. Pasižadėjimus praves fil. Vytenis Kirvelaitis ir tikrosios narės Dana Penčylaitė, Vida Damijonaitytė ir Kristina Radvilaitė. Sueigos komendantas — senjoras Ričardas Chiapetta. Visi ASS nariai ir narės kviečiami dalyvauti.

x Lietuvos Vyčių nauja pirmininkė Frances Petkus kviečia posėdį šeštadienį, spalio 17 d., Daytono, OH, Šv. Kryžiaus parapijoje. Dalyvaus visa valdyba, priims visus 96 Vyčių kuopa ir Šv. Kryžiaus parapija. Vicepirmininkės Evelyn Oželis, Ann Cheplik ir Rita Zakarka paskadėjusios dalyvauti, bus ir įvairių apskričių pirmininkai ar atstovai. Apie L. Vyčių įsteigimą kalbės Loretta Stukas, dalyvaus ir „Vyčio" redaktorė Mary R. Kober.

x Dr. Tomas Kisielius, Winnetka, Ill., skulptorius Petras Vebra, Chicago, Ill., Stasys Vanagūnas, Chicago, Ill., Isabella Ambrasas, Montreal, Kanada, grąžino laimėjimų šakneles su 30 dol. auka. Labai dėkojame. I. Ambrasas savo laiškelyje rašo, kad „Draugas" yra labai laukiamas ir būtų be jo sunku gyventi. Palinkėjo linksmai praleisti laiką „Draugo" baliuje.

x Tauragės klubo valdybos ruošiamas 35 metų iškilmingas jubiliejinis banketas įvyks **spalio 24 d.** 6 v.v., Šaulių salėje, 2417 W. 43 St. Bus vaišės, meninė programa ir jubiliejinio leidinio pristatymas. Šokiams gros K. Ramanausko orkestras. Svečius prašome dalyvauti ir iš anksto bilietus įsigyti. **Tel. 708-484-3546.**

(sk)

x Richard Hanus, advokatas, imigracijos įstatymų žinovas, **205 W. Randolph, Suite 2100, Chicago, IL 60606, tel.** 312-357-0033. Pirma konsultacija — veltui.

(sk)

x Dėmesio! Dėmesio! Kas nori įsigyti vairavimo teises (driver's license), kreipkitės į **Edvardą Šumaną, tel.** 708-246-8241.

(sk)

x 55 SVARŲ geriausių maisto produktų rinkinys - **$90;** 22 sv. mažesnis paketas — **$55;** 22 sv. mėsos produktų ir aliejaus — **$90.** Prie visų siuntinių galite užsakyti aspirino ir vitaminų. **Transpak, 2638 W. 69 st., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x Į Balfo direktorių suvažiavimą šį šeštadienį ir sekmadienį, spalio 10 ir 11 dienomis, iš Chicagos vyksta Kostas Čepaitis, Albinas Dzirvonas, Birutė Jasaitienė, Vytautas Kasniūnas, Grasilija Meiluvienė, dr. Bronė Motušienė, Antanina Repšienė, Marija Rudienė, Stasys Vanagūnas. Iš Čalifornijos atvyks Balfo direktorių tarybos pirmininkas Rimtautas Dapšys, iš Floridos Balfo generalinis sekretorius dr. Pranas Budininkas, iš Clevelando Vincas Apanius. Suvažiavime dalyvaus Balfo direktoriai iš Detroito Gailutė Dėdinienė ir Stasys Garliauskas. Tikimasi, kad ir iš kitų didesnių lietuvių kolonijų atvyks Balfo direktoriai.

x „Koldūnų" pietus Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje sekmadienį, spalio 18 d., 1 val. p.p. ruošia Lietuvos Vyčių 112-ta kuopa. Rengimo komisijai vadovauja Julija Zakarka. Visi kviečiami atvykti ir gardžiai pasivaišinti.

x Marius ir Sheila Gražuliai dalyvaus Jaunųjų talentų popietėje sekmadienį, spalio 25 d., 3 val. p.p. Jaunimo centre. Bilietai po 10 dol. gaunami Vaznelių Gifts International ir Lietuvių centre po 11 val. Mišių. Ruošia Korp. Giedra su jaunimo talka paremti „Draugą". Dėl informacijos skambinti Ramintai Marchertienei 708-377-9957.

x Žurnalas „Lietuva", anglų kalba leidžiamas Vilniuje, išgyvena Maskvos blokadą ir yra priverstas spausdinimą perkelti į Vilnių, nuperkant naujas, moderniškas mašinas vienai spaustuvei, kaip ir Maskvoje naudotas. Žurnalo Nr. 2, leidėjų pranešimu, prenumeratorius ir platintojus turi pasiekti spalio mėnesį. Reguliarus „Lietuva" mėnesinių numerių gavimas numatomas tik gruodžio mėnesį ir 1992 m. prenumerata bus tęsiama 1993 metais.

x Vincento J. Gumuliausko iš Lake County, Ind. laišką išspausdino Chicagos „Sun-Times" dienraštis trečiadienio (spalio 7 d.) laidoje. Laiške rašoma, kad Baltijos valstybės bus tik tuomet tikrai laisvos, kai iš jų išeis rusų kariuomenė. JAV neturėtų teikti Rusijai jokios paramos, kol ji neišveda savo kariuomenės iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

x Michael Scanlon, OFM, buvo Lietuvoje ir pasakoja net per puslapį „New Covenant" žurnalo spalio mėnesį. Cituoja vieno vyskupo žodžius apie charismatinį atsinaujinimą ir žada su kitais dvasiškiais kitais metais vykti evangeliniam darbui į Lietuvą. Apie žmones atsiliepia labai gerai.

x Keramika 1992 — grupinė devynių dailininkų keramikos darbų paroda Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, dar bus rodoma spalio 11 d. Galerija atdara sekmadieniais nuo 11 val. ryto iki 2 val. p.p. Visi kviečiami pasinaudoti paroda.

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959** arba **(708) 425-7161.**

(sk)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuoširdžiai patars ir patarnaus, duodami komiso nuolaidą, **Albinas Kurkulis, tel. 312-621-6954** arba jo sūnūs ir partneriai: **Andrius Kurkulis, tel. 312-621-8999** ir **Paulius Kurkulis, tel. 312-621-8886** dirbą su **Oppenheimer & Co, Inc.** Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: **tel. 1-800-621-2103.**

(sk)

Būrelis ASS filisterių Akademinio Skautų sąjūdžio studijų dienose susibūrę prie kryžiaus Dainavos stovyklavietėje.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ATJAUNĖJĘS JAUNIMO CENTRAS KVIEČIA Į KONCERTĄ

Taip, Jaunimo centras yra gerokai atjaunėjęs. Vėl jis skamba nuo krykštaujančio jaunimo balsų. Buvo tokių, kurie jau jo paskutines dienas skaičiavo, bet jų pranašystės neišsipildė. Lituanistinėms mokykloms susilpnėjus, tėvai padarė ryžtingą žingsnį ir vėl reikalus į tinkamas vėžes įstatė. Donelaičio mokyklos atliko labai didelį ir naudingą darbą, rašančiojo vaikai irgi ją baigė. Tačiau viskas gyvenime ateina ir praeina. Taip atsitiko ir su Donelaičio mokyklom, ir tėvai, kurie buvo suinteresuoti, priėjo labai teisingo sprendimo. Ir turėsime nors vieną, bet stiprią „Chicagos lituanistinę mokyklą", kuriai linkime daug ir sėkmingų metų!

Tad Jaunimo centro draugai ir lankytojai su pakelta nuotaika galės dalyvauti koncerte, kuris rengiamas spalio 18 d., sekmadienį, didžiojoje salėje. Programa bus labai įvairi, tad niekam neteks nusivilti, kadangi kiekvienam bus kas nors pagal jų skonį. O svarbiausiai, tai turi būti gera nuotaika. Tėvai, kurių vaikai šias patalpas lanko, turėtų į juos žiūrėti, kaip į savus namus, tad ir daugiau jų gerove rūpintis. Tik bendromis visų pastangomis mes galėsime juos gerame stovyje išlaikyti. Tad tam tikslui ir yra rengiamas šis koncertas, kurio rengėjai yra Jaunimo centro valdyba. J.C. valdybos parengimų vadovė Albina Ramanauskienė labai daug pastangų įdėjo,kol suorganizavo šios plačios programos atlikėjus.

Programoje dalyvauja: sol. Dalia Eidukaitė-Fanelli, akompanuoja Robertas Mockus. Lietuvos Vyčių choras, vadovaujamas Fausto Strolios, akomp. R. Mockus. Smuikininkas Herkulis Strolia — solo smuiku. Sol. Dalia Eidukaitė-Fanelli ir Ann Marie Kassel — kartu su choru. Rasos Šoliūnaitės-Poskočimienės tautinių šokių grupės „Spindulys" pasirodymas su šokiais. Akordeonu palydi pati grupės vadovė. Keletą šokių daina palydi choras. Kaip matote, programa yra tikrai labai įvairi. Šia proga norėčiau paminėti, kad Lietuvos Vyčių choras yra įsteigtas 1915 m., taigi tikrai nusipelno mūsų dėmesio. Po koncerto kavinėje vaišės, bus galima ir pavakarieniauti. Bilietai jau gaunami Gifts International — Vaznelių prekyboje.

J. Žygas

SUSIRINKIMAS LIETUVOS REIKALAMS

Lithuanian Chamber of Commerce spalio 7 d. Mabenkos restorane sušaukė narių susirinkimą su svečiais, visus vaišinant pusryčiais su lietuviškais blynais ir kitais skanumynais, kuriais vaišino lietuviško Standard Federal banko vadovybė.

Pusryčių programą pravedė Standard Federal Bank prezidentas David Mackievich, kuris nuolatos finansiškai remia lietuvybės reikalus Chicagoje ir kartu su banko vyresniąja viceprezidente Rūta Juškiene padeda nepriklausomos Lietuvos atstatymui.

Susirinkimui pristačius Lithuanian Chamber of Commerce vadovybę, buvo pakviestas kalbėti JAV gamtos apsugos vidurio regiono administratorius Valdas Adamkus, kuriam pavesta Pabaltijo valstybėse JAV vykdomų ekologinių programų priežiūra, jam dažnai lankantis Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Prelegentas kalbėjo apie Lietuvą, jos politinių, ekonominių, kultūrinių ir ekologinių problemų sprendimą paskutinių dvejų metų laikotarpyje. Tema labai plati ir Lietuvoje esamos padėties analizė labai sudėtinga. Prelegentas plačiau palietė Lietuvos ekologines problemas, nuo kurių priklauso gyventojų sveikata, ekonominė gerovė, valstybės atstatymo entuziazmas ir net politinės nuotaikos.

Kalbant apie politines nuotaikas, prelegento nuomone, nei kaimas, nei miestas nenori ir nesiekia grąžinti buvusios sovietinės santvarkos. Vadinami kairieji nėra stipresni už dešiniuosius. Seimo rinkimuose kairieji nelaimės. Lietuvos gyventojai už komunizmo liekanas palaikančias grupes ir jų kandidatus į seimą nebalsuos. Po seimo rinkimų naujai sudaryta Lietuvos vyriausybė, prelegento nuomone, nepajėgs ilgai išsilaikyti dėl daugelio sunkiai sprendžiamų politinių ir ekonominių problemų. Stebint praėjusius dvejus metus, matyti vyriausybės pajėgumo, darbštumo, ryžto ir reikiamo vakarietiško supratimo stoka. Labai daug Lietuvai pakenkė šios vasaros sausra. Labai daug ji pakenkė ir ekologijai. Vien tik geriamojo vandens sutvarkymui ir užteršimo sulaikymui Lietuvai reikia vieno bilijono dolerių. O kur visi kiti reikalai? Kiek svarbos turi JAV pažadėta 200,000 dolerių pagalba Lietuvai?

Labai neaišku, ką atneš finansinė reforma. Prelegento nuomone, lito įvedimas labai pavėluotas. Ekonominio tikrumo neturinčiam gyventojui nėra entuziazmo dirbti, gaminti, o užsienio kapitalui nėra noro investuoti. Neturėjimas tinkamos finansinės struktūros ir patikimų institucijų stabdo visų sričių pažangą ir persitvarkymą pagal Vakarų pasaulį. Kol nėra politinio stabilumo, kol Maskva nerespektuoja Lietuvos suvereniteto, tol sunkiai įmanoma vykdyti ekonomines ar ekologines reformas ir pakelti krašto gerovę.

Prelegentas paminėjo ir dabartinių Lietuvos valstybininkų nenorą išgirsti mūsų Vakaruose esančių spacialistų patarimus. Jie patys viską žino. Tik duokit dolerių.

Klausimai prelegentui sukosi apie Seimo rinkimus, apie partijas, apie iš Lietuvos atvykstančius pasitobolinimui į JAV. V. Adamkus į klausimus tiksliai atsakė, pabrėždamas, kad geriau specialistų pasitobulinimą vykdyti Lietuvoje, negu kviestis į JAV, iš kur nevisi grįžta prisidėjimui prie tautos gerovės.

Bronius Juodelis

Aldona Veselkienė 1992 m. rugsėjo 19 d. Genanaque, Ont., Kanadoje vykusiame Lietuvių Tautodailės instituto narių suvažiavime buvo perrinkta LTI pirmininke.

Nuotr. Jono Urbono

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

— **Delhi-Tillsonburg,** Ont. Kanados lietuvių katalikių moterų draugijos skyriaus naująją valdybą sudaro: pirm. Z. Augaitienė, vicepirm. A. Aleliūnienė, sekr. T. Pargauskienė, ižd. B. Lukošienė, renginių vadovė D. Bartulienė, ligonių lankymo organizatorė E. Rugienienė.

— **Tautos šventę** paminėjo St. Catharines, Ont. lietuviai. Minėjimą suorganizavo KLB apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. Juozo Vyšniausko. Vietinėje šventovėje pamaldas atliko kun. K. Butkus, dalyvavo apylinkės lietuviai ir organizacijos su savo vėliavomis.

— **Stasys ir Julija Ramančiauskai** iš Winnipeg, Monitoba rugsėjo 12 d. šventė 50 metų vedybų sukaktį.

— **A. a. Mečislovas Šarauskas** mirė Winnipege, MAN rugpjūčio 29 d., sulaukęs 80 m. amžiaus. Jis buvo veiklus vietinės LB narys ir dosnus kitų lietuviškų organizacijų rėmėjas. Laidojimo apeigas ir pamaldas atliko prel. J. Bertašius rugsėjo 4 d.

— **Montrealio LK Mindaugo** šaulių kuopa surengė Tautos šventės minėjimą rugsėjo 13 d. Aušros Vartų parapijoje. Mišias aukojo kun. Juozas Arlauskas, giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Aleksandro Stankevičiaus. Po pamaldų padėtas vainikas prie paminklinės lentos, o minėjimas tęstas parapijos salėje. Minėjimui vadovavo šaulių kuopos pirm. Augustinas Mylė.

— **Montrealiečiai Valerija ir Pranas Dikaičiai** rugsėjo 12 d. šventė 60 metų vedybų sukaktį.

— **Toronto arkivyskupijos** 150 m. gyvavimo sukakties pamaldose, kurios vyko Kanados kankinių šventovėje Midlande, vieną Visuotinių maldų kreipinį lietuviškai skaitė D. Garbaliauskienė.

— **Hamiltono, Ont.** „Širvintos-Nemuno" skautų tunto žiemos veikla pradėta spalio 4 d. pamaldomis lietuvių parapijos bažnyčioje ir sueiga-laužu parapijos salėje.

— **„Pašvaistės" choras,** London, Ont., vadovaujamas Ritos Vilienės, gieda sekmadieniais Šiluvos Marijos parapijos bažnyčioje 11 val. Mišiose. Choras yra juostelėje išleidęs dainų rinkinį „Gintarai pabiro", o lapkričio mėn. pabaigoje ruošiasi švęsti 15 metų gyvavimo sukaktį.

— **London, Ont. L. Eimanto** vardo lituanistinė mokykla pradėjo naujuosius mokslo metus rugsėjo 19 d. Mokykloje šiuo metu yra 30 mokinių ir dirba 5 mokytojai.

— **Kanados lietuvių fondo** naują valdybą sudaro: pirm. J. Stankus, vicepirm. B. Saplys, ižd. V. Vaičiūnas, sekr. L. Kuliavienė, narys G. Skalsys. Valdyba sudaryta spalio 1 d. įvykusiame tarybos posėdyje.

— **Edmonton, Alberta** lietuviai po vasaros atostogų susirinko į Lietuvių namų koplyčią rugsėjo 6 d., sekmadienį. Mišias aukojo kun. L. Bouchard, ta proga pašventinęs perstatytą koplyčios altorių.

— **Montrealio lietuvių** Aušros Vartų parapiją rugsėjo 27 d. oficialiai aplankė Montrealio arkivyskupijos vikaras tautinėms parapijoms mons. Mario Paquette. Jis sakė pamokslus Mišiose, o po to parapijos salėje susitiko su parapiečiais, padarė išsamesnį pranešimą apie arkivyskupiją. Tai didžiausia arkivyskupija Kanadoje, turinti 200 prancūzų, 35 anglų ir 40 tautinių parapijų su maždaug 1,5 mil. tikinčiųjų.

— **A.a. Albinas Baršauskas,** montrealietis, mirė rugsėjo 30 d., sulaukęs 74 m. amžiaus.

CHICAGOS ŽINIOS

CHICAGOS ORTODOKSŲ ŠVENTĖ

Rytų apeigų katalikai praėjusį sekmadienį šventė savo 100-osios sukakties Chicagoje šventę. Iškilmės vyko paežerėje, Navy Pier patalpose, dalyvaujant 10 vyskupų ir serbų ortodoksų patriarchui Pavle, kuris pirmą kartą lankėsi Amerikoje.

Pamaldos buvo atliekamos keturiomis kalbomis: anglų, graikų, senąja slavų ir arabų. Tačiau tai buvo tik maža dalis kalbų, kurioms atstovavo per 3,000 susirinkusių maldininkų. Amerikoje gyvuoja 9 rytų apeigų katalikų bendruomenės, daug jų narių yra Chicagoje ir šiaurės vakarų Indianoje. Chicagoje graikai, rusai ir serbai ortodoksai imigrantai įkūrė savo bažnyčias 1892 metais. Šiuo metu Chicagoje ir apylinkėse yra apie 250,000 ortodoksų. Religinės apeigos sekmadienį tęsėsi beveik 4 val.

NORI AUKŠTESNIO UŽMOKESČIO

Peoples Gas Light & Coke kompanijai buvo suteikta teisė pakeiti mokestį už dujas, tiekiamas Chicagos ir apylinkių gyventojams, 3.4% — maždaug pusę ieškotos sumos. Tačiau Peoples Gas ruošiasi apeliuoti ir kovoti, kad mokestį už dujas būtų leista pakelti bent iki 6% dabartinio užmokesčio.

ČIA TAIP PAT DISKRIMINACIJA

Daug kartų mergaitės yra reikalavusios ir net ieškojusios palankaus teismo sprendimo, kad joms būtų leista žaisti berniukų futbolo, beisbolo ar krepšinio komandose. Visuomet draudimai buvo vadinami diskriminacija ir jų pilietinių teisių pažeidimu. Dabar atsivertė ir antroji šios diskriminacijos pusė: Wauconda Junior aukštesniosios mokyklos mokiniui nebeleidžiama žaisti mergaičių tinklinio komandoje, nors jis labai mėgsta šį sportą, o berniukų tinklinio komandos mokykloje nėra. Tvirtinama, kad, jam leidus priklausyti, kiti berniukai taip pat norės žaisti, o tuomet jau nebebus mergaičių komanda. Berniukai šiuos draudimus taip pat vadina diskriminacija, bet mergaitės: savo komandos išlaikymu tik mergaitėms.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.